



Vissa näringspolitiska frågor

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet 134 motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor. I samtliga fall avstyrker utskottet, med anförda motiveringar, yrkandena. De områden som behandlas i betänkandet är bl.a. innovationer och nyföretagande, kapitalförsörjning, insatser för att främja företagande bland olika grupper, forskning och utveckling samt social ekonomi. Vidare hanteras motioner med kopplingar till olika näringar såsom turism, skogs- och träindustrin, sten-, betong- och cementindustrin, gruvnäringen samt läkemedels- och medicinteknisk industri. Även motioner rörande design tas upp i detta sammanhang.

Olika yrkanden följs upp i totalt 12 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Utskottets överväganden	8
Innovationer och nyföretagande	8
Motionerna	8
Vissa kompletterande uppgifter	9
Utskottets ställningstagande	10
Kapitalförsörjning	11
Motionerna	11
Vissa kompletterande uppgifter	13
Utskottets ställningstagande	18
Insatser för särskilda grupper	19
Motionerna	20
Vissa kompletterande uppgifter	22
Utskottets ställningstagande	24
Forskning och utveckling	26
Motionerna	26
Vissa kompletterande uppgifter	28
Utskottets ställningstagande	31
Inledning	31
Neutronforskningsanläggningen ESS	31
Övrigt om forskning och utveckling	32
Social ekonomi	33
Motionerna	33
Vissa kompletterande uppgifter	34
Utskottets ställningstagande	36
Turistnäringen	37
Motionerna	37
Vissa kompletterande uppgifter	40
Utskottets ställningstagande	43
Skogs- och träindustrin	45
Motionerna	45
Vissa kompletterande uppgifter	45
Utskottets ställningstagande	48
Sten-, betong- och cementindustrin	48
Motionerna	49
Vissa kompletterande uppgifter	49
Utskottets ställningstagande	51
Gruvnäringen	51
Motionerna	51
Vissa kompletterande uppgifter	52
Utskottets ställningstagande	53
Läkemedels- och medicinteknikindustrin	54
Motionen	54

Vissa kompletterande uppgifter	54
Utskottets ställningstagande	56
Design	56
Motionerna	56
Vissa kompletterande uppgifter	57
Utskottets ställningstagande	57
Reservationer	59
1. Innovationer och nyföretagande, punkt 1 (m, fp, kd, c)	59
2. Kapitalförsörjning, punkt 2 (m, fp, kd, c)	60
3. Kapitalförsörjning, punkt 2 (mp)	62
4. Insatser för särskilda grupper, punkt 3 (m, fp, kd, c)	63
5. Neutronforskningsanläggningen ESS, punkt 4 (m, fp, kd, c)	64
6. Neutronforskningsanläggningen ESS, punkt 4 (mp)	65
7. Övrigt om forskning och utveckling, punkt 5 (m, fp, kd, c)	66
8. Social ekonomi, punkt 6 (m, fp, kd, c)	67
9. Social ekonomi, punkt 6 (mp)	68
10. Turistnäringen, punkt 7 (m, fp, kd, c)	69
11. Gruvnäringen, punkt 10 (m, fp, kd)	71
12. Gruvnäringen, punkt 10 – motiveringen (mp)	71
Särskilt yttrande	73
Kapitalförsörjning, punkt 2 (v)	73
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	74
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004	74
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	74

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Innovationer och nyföretagande

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N323, 2005/06:N356, 2005/06:N365, 2005/06:N421, 2005/06:N478 yrkande 5 och 2005/06:N480 yrkande 28.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Kapitalförsörjning

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N245, 2004/05:N308 yrkande 5, 2004/05:N447, 2005/06:MJ448 yrkande 3, 2005/06:MJ532 yrkande 4, 2005/06:N235, 2005/06:N308 yrkande 3, 2005/06:N327, 2005/06:N387 yrkandena 3 och 4, 2005/06:N434 yrkandena 6 och 8, 2005/06:N456, 2005/06:N468, 2005/06:N480 yrkande 10, 2005/06:A308 yrkande 5 och 2005/06:A309 yrkande 26.

Reservation 2 (m, fp, kd, c)

Reservation 3 (mp)

3. Insatser för särskilda grupper

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf331 yrkande 17, 2005/06:Sf333 yrkande 2, 2005/06:Sf334 yrkande 28, 2005/06:Sf336 yrkande 19, 2005/06:Sf383 yrkande 5, 2005/06:Sf389 yrkande 13, 2005/06:So552 yrkandena 4 och 5, 2005/06:N240, 2005/06:N251, 2005/06:N253, 2005/06:N294, 2005/06:N415, 2005/06:N480 yrkandena 18 och 25, 2005/06:N481 yrkande 16, 2005/06:A309 yrkandena 28 och 30 samt 2005/06:A310 yrkande 5.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

4. Neutronforskningsanläggningen ESS

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N312 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N420, 2005/06:N470 och 2005/06:N474 yrkande 18.

Reservation 5 (m, fp, kd, c)

Reservation 6 (mp)

5. Övrigt om forskning och utveckling

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub259 yrkandena 5 och 6, 2005/06:Ub586 yrkande 9, 2005/06:Ub589 yrkande 5, 2005/06:N224 yrkande 2, 2005/06:N225, 2005/06:N281, 2005/06:N295, 2005/06:N400 yrkandena 1–8, 2005/06:N414 yrkande 1, 2005/06:N434 yrkande 1 och 2005/06:N474 yrkandena 15 och 17.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

6. Social ekonomi

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Fi229 yrkandena 1 och 3, 2005/06:So696 yrkande 1, 2005/06:N215 yrkandena 1 och 3, 2005/06:N346, 2005/06:N354, 2005/06:N391, 2005/06:N403, 2005/06:N418, 2005/06:N464, 2005/06:N480 yrkande 9 och 2005/06:A363 yrkande 17.

Reservation 8 (m, fp, kd, c)

Reservation 9 (mp)

7. Turistnäringen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:MJ350 yrkande 2, 2005/06:MJ444 yrkande 2, 2005/06:MJ519 yrkande 28, 2005/06:N202, 2005/06:N216 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N218, 2005/06:N219, 2005/06:N247, 2005/06:N258, 2005/06:N263 yrkande 2, 2005/06:N283, 2005/06:N299, 2005/06:N304 yrkande 6, 2005/06:N335, 2005/06:N340, 2005/06:N360, 2005/06:N361, 2005/06:N373, 2005/06:N379, 2005/06:N417, 2005/06:N419 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N424, 2005/06:N429, 2005/06:N437 yrkandena 6 och 7, 2005/06:N440 yrkandena 2 och 4, 2005/06:N445 yrkandena 1, 3–6, 10 och 12, 2005/06:N449, 2005/06:N478 yrkande 10 och 2005/06:N482 yrkande 4.

Reservation 10 (m, fp, kd, c)

8. Skogs- och träindustrin

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:MJ449 yrkandena 11 och 52 samt 2005/06:N352.

9. Sten-, betong- och cementindustrin

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N213, 2005/06:N259, 2005/06:N341 och 2005/06:N460.

10. Gruvnäringen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N226, 2005/06:N334 och 2005/06:N355 yrkandena 1 och 2.

Reservation 11 (m, fp, kd)

Reservation 12 (mp) – motiveringen

11. Läkemedels- och medicinteknikindustrin

Riksdagen avslår motion 2005/06:N274.

12. Design

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr235 yrkandena 5 och 6 samt 2005/06:N455.

Stockholm den 14 mars 2006

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m), Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp), Sylvia Lindgren (s), Berit Högman (s), Karl Gustav Abramsson (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne Ludvigsson (s), Anne-Marie Pålsson (m), Reynoldh Furustrand (s), Krister Hammarbergh (m), Gunilla Wahlén (v) och Lars Lindén (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels 94 motioner från allmänna motionstiden 2005/06 rörande olika näringspolitiska frågor,

dels 3 motioner från allmänna motionstiden 2004/05 inom samma ämnesområde.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av företrädare för Innovationsbron AB. Vidare har en skrivelse i ärendet inkommit till utskottet.

Utskottets överväganden

Innovationer och nyföretagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med hänvisning till bl.a. det arbete som bedrivs på området avslå motionsyrkanden om innovationer och nyföretagande.

Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).

Motionerna

I motion 2005/06:N365 (s) sägs att många arbetsgivare saknar utbildning om hur näringsverksamhet skall bedrivas, bl.a. inom hotell- och restaurangbranschen. För att åtgärda detta anser motionären att alla som avser att starta en verksamhet först måste genomgå en utbildning rörande vilken lagstiftning som gäller för branschen.

Införandet av ett företagskörkort för näringsidkare argumenteras för i motion 2005/06:N421 (s). Det innebär att personer som startar företag bör genomgå en grundläggande utbildning innehållande skattelagstiftning, bokföring, arbetsrätt och arbetsmiljölagstiftning.

Ett riksdagsuttalande om att det bör utarbetas ett handlingsprogram för hur fler innovationsföretag skall kunna utvecklas anmodas i motion 2005/06:N323 (m). Motionären anser att det måste bli lättare dels för forskare att kommersialisera sina innovationer, dels att starta företag som kan växa både nationellt och internationellt. Vidare måste det finnas tillräckligt med riskvilligt kapital för forskningsinnovationer.

Att det är angeläget att stimulera uppfinnare att fullfölja sina idéer och hjälpa dem att göra dessa till framgångsrika produkter framhålls i motion 2005/06:N356 (m) samtidigt som ett antal förslag till åtgärder redovisas. Motionären anser bl.a. att de organisationer som i dag finns för att finansiera och stödja innovationer bör slås samman till en organisation. Vidare bör prioriteringar av olika bidragsområden avskaffas. Även en statlig innovationsgaranti till uppfinnare och avdragsrätt för patentkostnader förs fram som förslag. Därtill förordas tillsättandet av en ombudsman för patenträttsfrågor alternativt en intressenämnd med syfte att bistå uppfinnare vid patentintrång.

I Kristdemokraternas motion 2005/06:N480 förordas att regeringen bör åläggas att återkomma till riksdagen med en tydlig innovationsstrategi. Motionärerna anser bl.a. att satsningen på innovativ teknikupphandling till mindre företag och uppfinnare bör utökas samt att de immateriella rättigheterna bör ges ett bättre skydd. Vidare anføres att möjligheterna för anställda att utveckla egna idéer på arbetsplatsen med rätt till eget patent bör utredas.

Åtgärder för att underlätta kommersialiseringen av patent efterfrågas i motion 2005/06:N478 (kd). Även i denna motion argumenteras för att möjligheterna för anställda att utveckla egna idéer på arbetsplatsen med rätt till eget patent bör utredas.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Motioner med krav på införande av näringskörkort likt de här aktuella har vid upprepade tillfällen avstyrkts av utskottet. Vid det senaste tillfället, våren 2005, framhöll utskottet (bet. 2004/05:NU9) att det inte hade något annat att anföra än vad det sagt vid tidigare tillfällen då motionsyrkanden om särskilda kunskapskrav för dem som önskar etablera företag har behandlats. Utskottet erinrade om att det vid dessa tillfällen betonat betydelsen av den fria etableringsrätten som en grundläggande princip vid företagsetableringar. Utan att ge avkall på den fria etableringsrätten är det samtidigt, fortsatte utskottet, oerhört viktigt att företagare har kunskap om bl.a. ekonomi, arbetsmiljö och arbetsrätt.

Regeringens innovationsstrategi Innovativa Sverige

I juni 2004 presenterade regeringen innovationsstrategin Innovativa Sverige (Ds 2004:36). Den vision som framlades i skrivelsen är att Sverige skall vara Europas mest konkurrenskraftiga, dynamiska och kunskapsbaserade ekonomi och därmed ett av världens mest attraktiva investeringsländer för stora och små kunskapsbaserade företag. Efter att statsminister Göran Persson i regeringsförklaringen år 2004 bjudit in till branschsamtal inom ett antal näringslivssektorer påbörjades arbetet med att utarbeta strategiprogram för dessa. Sedermera har ett antal strategiprogram presenterats för att utveckla Sveriges positioner inom dessa branscher. De aktuella branscherna är fordonsindustrin, IT- och telekombranschen, skogs- och träindustrin, metallurgiindustrin, läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin samt flyg- och rymdindustrin. I kommande avsnitt rörande olika näringar redogörs närmare för några av dessa strategiprogram.

Vissa immaterialrättsliga frågor

I några av de här aktuella motionerna berörs vissa patenträttsliga frågor. Med anledning av dessa kan påminnas om att regeringen har tillsatt en särskild utredare (professor Ove Granstrand) med uppdrag att se över de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt och analysera hur svenska företag hanterar patentering som konkurrensmedel i jämförelse med företag i andra länder (dir. 2004:55, dir. 2005:9). Utredningen syftar till att skapa förståelse främst hos små kunskapsintensiva företag för de ekonomiska vinsterna – och kostnaderna – med patentering samt att föreslå åtgärder för att stimulera dessa företag att i ökande grad skydda sina

innovationer. Utredningen skulle redovisa sitt uppdrag vid utgången av år 2005. Enligt uppgift kommer utredningen, som ännu ej är klar, att presenteras inom en snar framtid. Vidare har regeringen tillsatt en kommitté (ordförande: justitierådet Kerstin Calissendorff) med uppgift att följa upp patentskyddet för biotekniska uppfinningar liksom de effekter på forskningen som detta skydd har givit (dir. 2005:2). Kommittén skall lämna en delredovisning den 1 juli 2006 och slutredovisning den 1 mars 2008. Därtill kan nämnas att regeringen i juli 2004 tillkallade en särskild utredare (professor Marianne Levin) med uppdrag att klarlägga de rättsliga konsekvenserna av att avskaffa det s.k. lärarundantaget i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar. Utredningen redovisade i november 2005 sitt uppdrag i betänkandet om nyttiggörande av högskoleuppfinningar (SOU 2005:95), och förslagen bereds nu inom Regeringskansliet.

Det kan i detta sammanhang även erinras om att lagutskottet nyligen avstyrkt ett antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden rörande frågor om patent och upphovsrätt (bet. 2005/06:LU13).

Utskottets ställningstagande

I flera av de här aktuella motionerna lyfts behovet av olika innovationsfrämjande insatser fram. Med anledning av dessa motioner vill utskottet inledningsvis framhålla sin uppfattning att ett ökat företagande är av stor betydelse för den svenska tillväxten och sysselsättningen. Denna inställning genomsyrar även den förda politiken, vilket tydliggörs genom att näringspolitiken är inriktad på att antalet nystartade företag och växande företag, liksom antalet personer som är företagare, skall öka. När det gäller innovationsförmågan i näringslivet anser utskottet att det är angeläget med åtgärder för att stärka denna, vilket inbegriper insatser såväl för befintliga företag som för att skapa goda villkor för ett kunskapsintensivt entreprenörskap.

Vad gäller de motioner vari en innovationsstrategi efterfrågas vill utskottet erinra om det handlingsprogram för hur fler företag skall kunna utvecklas – Innovativa Sverige – som regeringen presenterade sommaren 2004 och som i det föregående kortfattat redogjorts för. Denna strategi anger inriktningen för det fortsatta arbetet med att utveckla innovationsklimatet i Sverige, ett arbete som utskottet ställer sig bakom. Under hösten 2005 har ett antal strategiprogram inom olika branscher presenterats som ett led i detta arbete. Till några av dessa program återkommer utskottet senare i betänkandet.

Vidare bör framhållas att stödet till innovationer under de senaste åren har genomgått stora förändringar. Utskottet vill i detta sammanhang påminna om de beslut som riksdagen fattade under föregående riksmöte rörande innovationsfrämjande åtgärder (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1) och forskning (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15). Det förstnämnda beslutet innebar att riksdagen bemyndigade regeringen att

vidta åtgärder för bildandet av och verksamheten i ett holdingbolag för innovationsfrämjande åtgärder – Innovationsbron AB. Syftet med satsningen är att öka kommersialiseringen av forskning och högteknologiska uppfinningar från universitet, högskolor och näringsliv. Den nya strukturen innebär att Almi Företagspartner AB och Innovationsbron AB kompletterar varandra geografiskt, branschmässigt och funktionellt. Enligt utskottets uppfattning är dessa strukturförändringar en viktig del i genomförandet av innovationsstrategin. Det andra riksdagsbeslutet, dvs. om forskning våren 2005, avsåg olika initiativ för att förbättra kommersialiseringen av forskningsresultat från offentlig forskning och insatser som syftar till att förbättra möjligheterna till tekniköverföring mellan offentligt finansierad forskning och näringslivet. Det är viktigt att Sverige även framgent är en ledande forskningsnation med betydande insatser från samhällets sida.

När det gäller de immaterialrättsliga frågorna som berörs i några av motionerna, däribland 2005/06:N478 (kd) och 2005/06:N480 (kd), vill utskottet, dock utan att i detalj behandla dessa frågor då de i första hand faller inom lagutskottets ansvarsområde, peka på det pågående översynsarbete som i det föregående redogjorts för.

Beträffande förslagen i motionerna 2005/06:N365 (s) och 2005/06:N421 (s) om att införa någon form av näringskörkort vill utskottet erinra om vad det sagt vid tidigare tillfällen då yrkanden om införande av särskilda kunskapskrav på dem som önskar etablera företag behandlats av riksdagen. Då som nu ser utskottet den fria etableringsrätten som en grundläggande princip vid företagsetableringar. Utan att ge avkall på den fria etableringsrätten vill utskottet samtidigt framhålla vikten av att företagare har kunskap om bl.a. ekonomi, arbetsmiljö och arbetsrätt.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Kapitalförsörjning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande kapitalförsörjning för företag och företagare. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservationerna 2 (m, fp, kd, c) och 3 (mp) samt särskilt yttrande (v).

Motionerna

Det påpekas i motion 2004/05:N447 (s) att det är främst orter där högskolor och universitet är förlagda som får tillgång till riskkapital för ny- och småföretagare. Den övriga delen av landet har svårt att locka till sig riskkapital. Därför måste samhällets institutioner göra det möjligt för hela

landet att få tillgång till denna typ av riskkapital. Ett alternativ skulle vara att göra pensionsfonderna inom AP-systemet till ett regionalt riskkapital för hela Sverige.

Fler och växande företag krävs för att säkra tillväxten och skapa fler arbeten, hävdas det i motion 2005/06:N327 (s). En viktig förutsättning är att det finns en väl fungerande riskkapitalmarknad, inte minst i Sveriges inland och i Norrland. Staten har ett ansvar för detta och dess roll bör förstärkas genom att sammanföra Almi och Norrlandsfonden till en gemensam organisation.

I motion 2005/06:N456 (s) förordas att regeringen ser över möjligheten att öka tillgängligheten av riskvilligt kapital genom att överföra delar av statens aktieinnehav till nybildade regionala riskkapitalstiftelser. Motionärerna anser att sådana regionala stiftelser skulle vara inbördes oberoende med betydande kapital och med stark regionalt förankrad styrning och organisation.

Vid produktutveckling som i tidiga skeden sällan attraherar privat kapital och investerare spelar staten en mycket viktig roll, menar motionärerna bakom 2005/06:N468 (s). Skapandet av Innovationsbron och Almi Företagspartner är steg i rätt riktning, men ett mer kraftfullt statligt engagemang skulle kunna generera ännu större tillväxt fortsätter motionärerna och lyfter fram den finska modellen Finnvera som ett gott exempel.

I Moderata samlingspartiets motion 2005/06:N434 sägs att det inte är en statlig uppgift att förse företag med riskkapital. Dock anser motionärerna att staten har en roll att spela när det gäller investeringar i mycket tidiga skeden. Därför bör möjligheterna att införa ett statligt lånegarantisystem prövas förutsättningslöst. Vidare anförs att antalet stödformer och myndigheter på riskkapitalområdet bör minskas betydligt.

Såväl i motion 2004/05:N245 (m) som i motion 2005/06:N235 (m) uppmanas regeringen att komma med förslag om statliga kreditgarantier. På grund av att fasta investeringar utanför städerna värderas lågt är bankerna mycket restriktiva till utlåning. De företag som är verksamma utanför Sveriges tillväxtregioner upplever ett starkt växande problem med sin kapitalförsörjning, anförs det.

I Kristdemokraternas motion 2005/06:N480 framhålls att tillgången på riskkapital för nya och befintliga företag måste öka. Av detta skäl förordar motionärerna att det tillsätts en parlamentarisk utredning som ser över hela kreditmarknaden.

Att statsmakterna bör stimulera tillkomsten av lokala och regionala fonder som kan bistå med riskkapital anförs i motion 2005/06:A308 (v). Motionären menar att s.k. Kanadafonder bör studeras närmare och förordar ett riksdagsuttalande i frågan.

Inrättandet av riskkapitalfonder för miljöinvesteringar i näringslivet föreslås i motion 2005/06: MJ532 (c).

I Centerpartiets motion 2005/06:A309 förordas att möjligheten att införa entreprenörslån bör utredas. Lånen skall fungera på liknande sätt som studiemedelslån.

Tillsättandet av en utredning i syfte att ta fram förslag som gynnar tillgången till kapital för små företag föreslås i motion 2005/06: MJ448 (mp, –). Motionärerna redogör vidare för olika åtgärder som skulle öka tillgången på kapital, t.ex. sänkt skatt vid investeringar i små företag, uppskjuten beskattning om vinsten används för investeringar i nya små företag och etableringskonton där löntagare sparar skattefritt inför en företagsetablering.

Regeringen bör, enligt vad som anförs i motion 2005/06: N387 (mp), utreda förutsättningarna för att införa offentliga lån med låg ränta till lokala investmentbolag. Enligt motionärerna skulle sådana lån stimulera bildandet av nya lokala investmentbolag vilka skulle investera i lokala företag och skapa nya arbetstillfällen. För att stimulera till lokalt ägande bör även bildandet av lokala nätverk och informationsplatser för handel med lokala aktier stimuleras.

Motionärerna bakom motion 2004/05: N308 (m, fp, kd, c) efterlyser ett nytt sätt att finansiera nystartande av företag och småföretag som vill växa sig större. Förslag framförs om att lokalt och regionalt handlägga de statliga medel som är avsatta för åtgärder som främjar tillväxten. En grupp bestående av företagare och fackliga representanter från varje region skall ges i uppdrag att utvärdera idéerna och deras möjligheter att förverkligas. Finansieringsinstrumentet kan bestå av både stöd och lån, fortsätter motionärerna.

För att öka tillgången på riskkapital föreslås i motion 2005/06: N308 (kd, m, fp, c) ett antal åtgärder. Bland de föreslagna åtgärderna kan nämnas ett avskaffande av förmögenhetsskatten, uppskov med vinstbeskattning för små företag som investerar i nya onoterade företag och införande av ett riskkapitalavdrag.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2005 avstyrkte utskottet (bet. 2004/05: NU9) en motion rörande kapitalförsörjning. Utskottet anförde bl.a. att statliga insatser på området är motiverade och framhöll de åtgärder som vidtagits. I en reservation (m, fp, kd, c) anfördes att tillgången på såddkapital måste öka. Vidare erinrades om den arbetsgrupp inom ramen för Allians för Sverige som skall arbeta bl.a. med näringspolitiska frågor.

När det gäller vad som tas upp i motion 2005/06: MJ532 (c) om att inrätta riskkapitalfonder för miljöinvesteringar i näringslivet kan erinras om att utskottet avstyrkte ett sådant förslag hösten 2004 (bet. 2004/05: NU1). Utskottet anförde att det inte är lämpligt med denna typ av specialdestinerade insatser. Förslaget avstyrktes även i en reservation (m, fp, kd)

medan det tillstyrktes i en annan reservation (c). Vid detta tillfälle avstyrktes även en motion med krav om att tillsätta en parlamentarisk utredning om riskkapitalförsörjningen likt i här aktuella motion 2005/06:N480 (kd).

Statsmakterna och kapitalförsörjningen till företag

Staten underlättar småföretagens kapitalförsörjning via bl.a. Almi Företagspartner AB (Almi), Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Stiftelsen Industrifonden och Innovationsbron AB.

Almi bildades år 1994 efter ett riksdagsbeslut om en ny organisation för att främja utvecklingen av mindre företag. Staten är ensam ägare till bolaget. Företagets uppgift är dels att verka för företagsutveckling, dels att äga aktier i ett antal regionala utvecklingsbolag vars verksamhet skall vara att bedriva rådgivning och finansiering. Verksamheten bedrivs i 21 regionala dotterbolag i vilka Almi äger 51 %. Resterande del ägs regionalt av respektive landsting, regionala självstyrelseorgan, kommunala samverkansorgan eller kommuner. Moderbolaget får varje år driftsanslag från staten som sedan fördelas på respektive dotterbolag. Därutöver betalar de regionala ägarna ett driftsanslag grundat på konsortialavtal tecknat mellan moderbolaget och den regionala ägaren. Almis mål är att främja tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv genom att via rådgivning, kompetenshöjning, finansiering och kontaktskapade insatser bidra till att det startas nya företag och tillväxt i de små företagen. Almi skall komplettera marknads utlåning och ta en större kreditrisk men bara investera i företag eller projekt som bedöms ge lönsamhet. Almis målgrupper är nya företag, etablerade företag och innovatörer. Inom Almi arbetar 450 personer, och flertalet är konsulter och rådgivare.

Via Nutek stöder statsmakterna framväxten av lokala och regionala kreditgarantiföreningar. Under perioden 2002–2004 har projektstöd lämnats för information om start av sådana föreningar. Regeringen har gett Nutek i uppdrag att under perioden 2005–2007 stödja den fortsatta utvecklingen av kreditgarantiföreningarna. Nutek kommer att kunna ge bidrag för bl.a. informations- och rådgivningsinsatser, marknadsföringskostnader och startkostnader för drift och administration med upp till 15 miljoner kronor under perioden. Enligt Nuteks regleringsbrev för år 2006 får 5 miljoner kronor användas för stöd till kreditgarantiföreningarna. Vidare framgår av regleringsbrevet att stödet skall användas till utveckling och drift av enskilda kreditgarantiföreningar samt samordning och utveckling av kreditgarantiverksamheten i Sverige. I utskottets betänkande om regional utvecklingspolitik (bet. 2005/06:NU12) återfinns ytterligare information om kreditgarantiföreningarna.

Den statliga stiftelsen Industrifonden investerar i små och medelstora företag i hela Sverige. Industrifondens övergripande syfte är att stärka förnyelse och tillväxt i Sverige. Den vanligaste formen för Industrifondens investeringar är ägarkapital direkt i företag genom deltagande i nyemissioner eller indirekt genom konvertibler, som senare kan omvandlas till eget

kapital. Industrifonden kan också ge lån till industriella utvecklingsprojekt och marknadssatsningar. Stiftelsen bildades av staten år 1979. Industrifonden får inga statliga anslag, utan drivs helt med egna medel. En förordning anger hur fonden skall arbeta, och styrelsen utses av regeringen. Industrifonden är sedan år 2005 även delägare i Innovationsbron AB.

Innovationsbron AB bildades våren 2005 sedan riksdagen hösten 2004 bemyndigat regeringen (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1) att vidta de åtgärder som behövdes för bildandet av och verksamheten i ett holdingbolag för innovationsfrämjande åtgärder. I februari 2005 tecknade de sju teknikbrostiftelserna, stiftelsen Industrifonden och staten ett aktieägaravtal som innebar att ett nationellt holdingbolag, Innovationsbron AB, bildades. Verksamheten bedrivs huvudsakligen i sju regionala dotterbolag inom koncernen till vilka de sju teknikbrostiftelserna fört över sin verksamhet. Syftet med satsningen är att öka kommersialisering av forskning från universitet, högskolor och näringsliv. Koncernen kom att tillföras nytt kapital genom att Industrifonden sköt till 200 miljoner kronor. Satsningen förstärktes ytterligare genom Vinnovas insats om 500 miljoner kronor för utveckling och drift av inkubatorer. Innovationsbron AB kommer att under en tioårsperiod satsa ca 2 miljarder kronor för att stärka förutsättningarna för kommersialisering av forskningsresultat och idéer i näringslivet. Verksamheten i koncernen inriktas på följande områden:

- förmedling av utvecklingskapital av olika slag (t.ex. såddfinansiering) för att öka affärskapandet av forsknings- och kunskapsrelaterade affärsidéer med stor marknadspotential,
- utveckling av effektiva innovationssystem inklusive inkubatorsverksamhet,
- insatser som stärker samverkan mellan högskola, näringsliv, små och medelstora företag, investerare och samhälle.

Med anledning av vad som sägs i motion 2005/06:N327 (s) om Norrlandsfonden kan nämnas att Norrlandsfonden grundades år 1961. Uppdraget har sedan tillkomsten varit att främja utvecklingen av det norrländska näringslivet genom finansiering av främst små och medelstora företag. Verksamheten bedrivs i stiftelseform. Styrelse och revisorer utses av regeringen. Stiftelsekapitalet byggdes upp under drygt två decennier genom årliga tillskott från LKAB under perioden 1961–1973 och från staten under perioden 1974–1985. Därefter har kapitalet utökats vid två tillfällen, åren 1994 och 1999. Fondens geografiska verksamhetsområde var ursprungligen de fyra nordligaste Norrlandslänen, men utvidgades år 1996 till att även omfatta Gävleborgs län. Sedan år 1961 har Norrlandsfonden lånat ut ca fyra miljarder kronor till det norrländska näringslivet. Norrlandsfondens uppdrag är att främja norrländska företags utveckling. Detta görs genom att erbjuda tillverkande och tjänsteproducerande företag i Norrland lån för nyetablering, utveckling och expansion. Norrlandsfonden kan också ta initiativ till och finansiera insatser för att utveckla förutsättningarna för närings-

livet i Norrland. Verksamhetens inriktning och målsättning fastställs av styrelsen i en årlig verksamhetsplan. På Norrlandsfondens kontor i Luleå och Sundsvall arbetar 15 personer, varav sju företagsanalytiker.

Riksrevisionens förstudier om statens stöd till företagare

Riksrevisionen har inlett tre förstudier som behandlar statens insatser för att åstadkomma fler och växande företag. Förstudierna är inriktade på statens rådgivning till företagare, statens insatser för att stödja särskilda grupperns företagande (kvinnor, invandrare och ungdomar) samt Almis verksamhet. Syftet med dessa förstudier är att undersöka om det är befogat att gå vidare med en eller flera granskningar på området och vilken inriktning sådana granskningar i så fall skall ha. Samtliga tre förstudier beräknas vara klara i slutet av april 2006.

Syftet med förstudien om Almi är att undersöka om det finns skäl att genomföra en granskning av Almis finansieringsverksamhet. I projektmotiveringen anförs att Almi har som grundläggande uppgift att lämna krediter till småföretag med hög risk. Almi skall därmed minska eller eliminera den marknadsimperfection som anses föreligga, i form av att banker i alltför liten grad ger krediter till företag eller affärsidéer med hög risk. Samtidigt skall Almi inte förmedla krediter till alltför dåliga företag eller affärsidéer. Almis uppgift är därför att förmedla lån till affärsidéer som både har hög risk och som framstår som någorlunda lovande. Det kan därmed finnas skäl att närmare granska om Almi uppfyller kraven att bedriva utlåning med denna speciella högriskprofil. Det finns också indikationer på att Almis regionala dotterbolag bedriver sin verksamhet med olika inriktning, vilket ställer frågan om företag blir behandlade på ett likartat sätt beroende på var det är lokaliserat i Sverige. Vidare ställs frågan om vilka effekter som uppkommer av att Almi som bolag är förhållandevis detaljstyrt av regeringen. En ytterligare fråga som uppmärksammas är det ekonomiska mål som angetts för Almi, sett i perspektivet att företaget också är anslagsfinansierat.

Finansieringsbolaget Finnvera

Det finländska finansieringsbolaget Finnvera omnämns i motion 2005/06: N468 (s). Med anledning därav kan nämnas att Finnvera är ett aktiebolag som ägs till 100 % av finska staten. Tjänster som Finnvera erbjuder är lån, borgen och exportgarantier. Finnvera har även berörts i ett antal motioner som utskottet behandlar i betänkandet om regional utvecklingspolitik (bet. 2005/06:NU12), vari ytterligare information om bolaget återfinns.

Regionala utvecklingsfonder, etableringskonton och riskkapitalavdrag

När det gäller regionala riskkapitalfonder och AP-fonderna, som berörs i några motioner, kan nämnas att finansutskottet hösten 2005 (bet. 2005/06: FiU6) avstyrkte ett antal motioner om att pensionssystemets tillgångar bör

användas i närings- eller regionalpolitiska syften, däribland förslag om att de s.k. Kanadafonderna skulle studeras närmare. I sitt ställningstagande framhöll utskottet att fem partier står bakom pensionsreformen och att dessa är överens om att de medel som tillförts AP-fonderna inte skall användas i närings-, regional- eller ekonomisk-politiska syften. Avvikande uppfattningar gavs uttryck för i två reservationer (v; mp).

I några motioner berörs s.k. etableringskonton. Motioner med förslag om införande av sådana konton avstyrktes av skatteutskottet våren 2005 (bet. 2004/05:SkU20). I sitt ställningstagande framhöll skatteutskottet att särskilda stimulanser i samband med nystart av företag skulle medföra en risk för att livskraftiga företag slås ut i konkurrensen med nystartade och skattegynnade företag, något som på sikt inte kan anses vara förenligt med kravet på stabila och goda regler för företagen. En avvikande uppfattning fördes till torgs i en reservation (kd). I nämnda betänkande avstyrkte skatteutskottet även en motion innehållande förslag om att införa ett riskkapitalavdrag. I sitt ställningstagande redogjorde skatteutskottet för att ett tidsbegränsat riskkapitalavdrag infördes hösten 1995. Avdraget var avsett att gälla till dess problemen kring de små och medelstora företagens kapitalförsörjning kunde få en permanent lösning. Sådana permanenta regler har numera införts genom de särskilda lättnader som gäller sedan år 1997 vid beskattningen av utdelningar och kapitalvinster på onoterade aktier. Vidare erinrade skatteutskottet om att ett motsvarande motionsyrkande avslogs av riksdagen senast hösten 2004 (bet. 2004/05:FiU1) mot bakgrund av de genomförda lättnaderna för onoterade företag. Med hänvisning till det anförda avstyrktes motionen. En annan uppfattning redovisades i en reservation (kd).

Fråga om statliga kreditgarantier

I februari 2006 besvarade näringsminister Thomas Östros en fråga (fr. 2005/06:842) av Marie Engström (v) om vilka åtgärder denne var beredd att vidta för att utveckla möjligheterna till statliga kreditgarantier. I sitt svar framhöll näringsministern bl.a. statsmakernas stöd till kreditgarantieföreningarna. Vidare erinrade ministern om Almis och Industrifondens insatser och lyfte bl.a. fram införandet av minilån hos Almi. Ministern påminde även om att regeringen beslutat att under en tioårsperiod satsa närmare 2 miljarder kronor för att stärka möjligheterna till kommersialisering av forskningsresultat och innovationer i näringslivet.

Interpellationsdebatt om regionala riskkapitalstiftelser

När det gäller regionala riskkapitalstiftelser, som berörs i motion 2005/06: N456 (s), kan nämnas att detta ämne avhandlades i en interpellationsdebatt i december 2005 med anledning av en interpellation (ip. 2005/06:52) ställd av Carl B Hamilton (fp). Han undrade bl.a. om statsrådet avsåg att göra något som liknar de förslag som finns i nämnda motion. I debatten framhöll näringsminister Thomas Östros att regeringen anser att det statliga

ägandet är och har varit till fördel för de statligt ägda bolagen. Regeringen har, enligt statsrådet, inga planer på att förändra detta, vare sig genom stora utförsäljningar eller genom överföring av ägandet till riskkapitalstiftelser.

Utskottets ställningstagande

En grundförutsättning för skapandet av nya företag och tillväxt i befintliga företag är en effektivt fungerande kapitalmarknad. Utskottet instämmer således i de beskrivningar som återfinns i flera av de här aktuella motionerna om vikten av en väl fungerande kapitalförsörjning. Enligt utskottets uppfattning är det i första hand den ordinarie kapitalmarknaden som på affärsmässiga grunder skall svara för att företag i olika utvecklingsstadier kan erhålla nödvändigt kapital. Ett allmänt problem är dock bristen på kapital i tidiga skeden. Nya och mindre företag har ofta sämre förutsättningar att attrahera externt kapital, varför statliga insatser är motiverade.

Som i det föregående redogjorts för underlättar statsmakterna företagets kapitalförsörjning via bl.a. Almi, Nutek, stiftelsen Industrifonden, Norrlandsfonden och Innovationsbron. I flera av de här behandlade motionerna framhålls vikten av att det finns tillgång till riskkapital i alla delar av landet. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att Almi har en hög regional närvaro och finns representerat i varje län. Beträffande pensionssystemets tillgångar, som berörs i motion 2004/05:N447 (s), vill utskottet samtidigt hänvisa till vad finansutskottet i sak anfört om att inte använda pensionssystemet i näringspolitiskt syfte, vilket i det föregående redovisats. Utskottet har i denna fråga ingen annan uppfattning än finansutskottet. Vidare ser utskottet inget skäl för riksdagen att ta något initiativ när det gäller vad som anförs i motion 2005/06:N456 (s) om statens aktieinnehav och regionala riskkapitalstiftelser, då det statliga ägandet, enligt utskottets uppfattning, är till gagn såväl för ägarna – det svenska folket – som för dessa bolag. Ett riksdagsuttalande om att s.k. Kanadafonder närmare skall utredas, vilket förordas i motion 2005/06:A308 (v), anser utskottet inte heller behövligt. Därtill vill utskottet, med anledning av motionerna 2004/05:N245 (m) och 2005/06:N235 (m) om kreditgarantier, erinra om att statsmakterna via Nutek finansiellt stöder framväxten av lokala och regionala kreditgarantiföreningar.

När det gäller vad som anförs i motion 2005/06:N434 (m) om att minska antalet stödformer och myndigheter på riskkapitalområdet kan påminnas om det beslut som riksdagen fattade hösten 2004 rörande innovationsfrämjande åtgärder, vilket tidigare refererats till. Genom bildandet av Innovationsbron AB och genom att Almi övertagit innovationslånen har, enligt utskottets uppfattning, en tydligare struktur och ansvarsfördelning skapats. Med hänvisning till dessa nyligen genomförda förändringar, vilka

föregåtts av ett omfattande utredningsarbete, ser utskottet heller ingen anledning för riksdagen att förorda någon utredning om riskkapitalförsörjningen i enlighet med vad som föreslås i motion 2005/06:N480 (kd).

Utskottet vill i detta sammanhang framhålla vikten av samordning mellan olika aktörer som arbetar med företagsutveckling för att därigenom frambringe en ökad effektivitet och skapa en enkelhet för företag och företagare. I detta ligger även en strävan att från statsmakternas sida kraftsamla resurserna på såväl central som regional nivå. Ett förslag med denna inriktning har förts fram i motion 2005/06:N327 (s), vari det bl.a. argumenteras för att organisatoriskt sammanföra Almi och Norrlandsfonden. Även om utskottet i nuläget inte anser att riksdagen bör ställa sig bakom nämnda förslag finner utskottet frågan vara tänkvärd och vill därför inte utesluta att det framgent kan vara av intresse att närmare studera saken.

Med anledning av motion 2005/06:N387 (mp) rörande bl.a. lokala investmentbolag vill utskottet erinra om att Industrifonden är delägare i elva riskkapitalbolag i olika delar av landet. Tanken med riskkapitalbolagen är att de skall koncentrera verksamheten till geografiska regioner eller specifika produktområden. Beträffande de förslag som framförs i motion 2005/06: MJ448 (mp, –) i syfte att gynna tillgången på kapital för småföretag vill utskottet hänvisa till vad skatteutskottet anfört beträffande bl.a. etableringskonton, vilket redovisats i det föregående.

Enligt utskottets uppfattning bör inte heller motion 2005/06: MJ532 (c) om riskkapitalfonder för miljöinvesteringar eller motion 2005/06: A309 (c) om entreprenörslån föranleda några åtgärder från riksdagens sida.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Insatser för särskilda grupper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motioner med förslag till åtgärder för att underlätta företagande och entreprenörskap dels bland kvinnor, dels bland invandrare och funktionshindrade. Utskottet framhåller bl.a. vikten av att olika insatser vidtas inom respektive område, men anser inte att något av motionsyrkandena bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Villkoren för småföretagare med invandrabakgrund behandlas i motion 2005/06:N240 (s). Motionären menar att det är angeläget att regeringen fortsätter att utveckla förutsättningarna för personer med invandrabakgrund att etablera småföretag samtidigt som den ser över vilka förändringar som kan behövas.

För att främja kvinnors innovationer kan nya metoder och oprövade modeller behöva utvecklas, anför det i motion 2005/06:N415 (s), och motionärerna anser att det vore bra att se över behovet av en innovationsfond för kvinnor.

Åtgärder för att öka nyföretaget i socialt utsatta bostadsområden föreslås i Moderata samlingspartiets motion 2005/06:Sf331. Ett sätt skulle vara att inrätta s.k. solidaritetsbanker, vilka kan finansieras via privatiseringsintäkter, sägs det i motionen. Därtill förordas avskaffad förmögenhetsskatt, reformerad beskattning för fåmansbolag och minskad regelbörda.

Att många människor i dag är förhindrade att starta eget företag då de inte har tillgång till kapital, påpekas i Folkpartiet liberalernas motion 2005/06:Sf383. För att underlätta för företagande i utsatta bostadsområden vill motionärerna frigöra riskkapital för boende i dessa områden.

För att främja kvinnors företagande förordas i Kristdemokraternas motion 2005/06:N480 att möjligheten till eget företagande i tjänstesektorn ökas genom att en större del av den offentliga verksamheten utförs i annan regi.

Vikten av att förbättra småföretagarvillkoren för invandrare framhålls i motion 2005/06:Sf389 (kd). Motionärerna anser att den viktigaste insatsen för att stimulera eget företagande för invandrare är att skapa ett gott företagsklimat generellt i Sverige.

I Vänsterpartiets motion 2005/06:Sf336 anmodas ett riksdagsuttalande om att Almi bör ges i uppdrag att skapa mötesplatser med mentorer för invandrare som vill starta eget företag.

Olika åtgärder för att öka kvinnors företagande förordas i motion 2005/06:N251 (v). Motionärerna anser bl.a. att staten måste stödja nätverksbyggande för kvinnor som är företagare. Vidare bör kvinnors företagande synliggöras i större omfattning än vad som sker i dag. Det handlar om spridande av kunskap, förebilder och erfarenheter.

Kvinnor och innovationer behandlas i motion 2005/06:N253 (v), vari det konstateras att arenorna för kvinnor inom innovationssektorn är begränsade. Sedan Stiftelsen Innovationscentrum lagts ned och Almi Företagspartner AB tagit över verksamheten har insatser för kvinnors företagande och innovationer blivit mer uppsplittrade och osynliga, anför det. Motionärerna menar att regeringen därför bör återkomma med förslag till lösningar så att de kvinnor som är innovatörer och företagare skall ges samma förutsättningar som männen.

Olika insatser för att förbättra möjligheterna för invandrares företagande efterfrågas i motion 2005/06:N294 (v). Motionärerna anser att det behövs en plan för hur statsmakterna kan underlätta för invandrare att starta företag i Sverige och förordar ett tillkännagivande om det.

I Centerpartiets motion 2005/06:N481 anføres att de strategiska områden som regeringen satsar pengar på har en tydlig manlig dominans och att regeringen försöker förhindra entreprenörskap inom de växande tjänste- och välfärdssektorerna. Motionärerna förordar ett riksdagsuttalande om att regeringen ger ansvariga myndigheter i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att ge kvinnor som är företagare ett jämställt bemötande och vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas.

För att skapa fler jobb måste kvinnors kreativitet och entreprenörskap prioriteras, anføres det i motion 2005/06:A309 (c). Motionärerna menar att kvinnors entreprenörskap bör prioriteras genom att ett särskilt program för kvinnors företagande inrättas. Vidare vill motionärerna pröva möjligheten att inrätta s.k. solidaritetsbanker. Dessa skall kunna förmedla räntefria lån samt även på annat sätt bistå för att göra det lättare att starta företag i socialt utsatta områden.

I motion 2005/06:Sf333 (c) framhålls att invandrares företagande måste prioriteras i högre utsträckning och beaktas vid näringspolitikens utformning. De allmänna bristerna i det svenska företagsklimatet i form av höga skatter och en omfattande regelbörda kan förväntas ge invandrarföretagare särskilda svårigheter, sägs det i motionen.

Även i motion 2005/06:Sf334 (c) föreslås åtgärder i syfte att underlätta för invandrare att starta företag. Dessa innefattar bl.a. upprättande av affärsplaner, information om arbetsrätt och kurs om företagande.

Funktionshinderade möjligheter att starta och driva företag lyfts fram i motion 2005/06:So552 (c). Motionärerna anser att ett mål för näringspolitiken bör vara att öka företagandet bland funktionshinderade och ett tillkännagivande om det anmodas. Därtill förordas ett riksdagsuttalande om att regeringen bör utreda hur de statliga och kommunala rådgivnings- och stödsatserna för nyföretagande kan anpassas för att underlätta och uppmuntra funktionshinderade att starta företag.

I motion 2005/06:A310 (c) argumenteras för ett riksdagsuttalande om att underlätta för kvinnor att starta och driva företag. Motionärerna framhåller bl.a. att stödet till affärsrådgivning för kvinnor bör byggas ut och att stödet till forskning om kvinnors företagande bör öka. Vidare vill motionärerna införa ett skattefritt starta-eget-sparande och ett personligt riskkapitalavdrag, samt sänka skatterna för småföretagare och ändra i socialförsäkringssystemet.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden med krav på insatser för att främja företagande bland kvinnor samt bland invandrare och ungdomar har återkommande behandlats av utskottet. Flera av de här aktuella motionsyrkandena är snarlika eller likalydande med yrkanden som utskottet tidigare har behandlat. Utskottet behandlade senast våren 2005 (bet. 2004/05:NU9) ett antal motioner rörande kvinnors, invandrares och ungas företagande. Samtliga då aktuella motioner avstyrktes av utskottet. När det gällde kvinnors företagande framhöll utskottet att statens insatser inom det näringspolitiska området för att synliggöra kvinnors företagande och undanröja hinder för kvinnors entreprenörskap är mycket betydelsefulla. En avvikande uppfattning gavs uttryck för i en reservation (m, fp, kd, c). Beträffande invandrares företagande erinrades bl.a. om det stöd som Nutek ger, däribland till Insamlingsstiftelsen IFS rådgivningscentrum (IFS), vilken ger rådgivning till personer med utländsk bakgrund som vill starta eller driver företag. I en reservation (m, fp, kd, c) förordades i första hand övergripande förändringar av de villkor under vilka företagare verkar för att underlätta för personer med utländsk bakgrund att starta och driva företag. Vidare framhöll utskottet, rörande ungas företagande, att det är angeläget att väcka ungdomars intresse och nyfikenhet för entreprenörskap och företagande. I detta sammanhang erinrades även om det nationella entreprenörskapsprogram Nutek fått i uppdrag att genomföra. Även här fanns en avvikande mening i form av en reservation (m, fp, kd, c).

Riksrevisionens förstudier om statens stöd till företagare

Som tidigare nämnts har Riksrevisionen inlett tre förstudier som behandlar statens insatser för att åstadkomma fler och växande företag. En av förstudierna rör statens rådgivning till företagare. Denna förstudie syftar till att undersöka om en granskning av statens insatser för rådgivning till företagare är befogad och vilken inriktning denna granskning i så fall bör ha. Studien skall inriktas på att undersöka indikatorer på problem på området samt vilken betydelse dessa problem kan ha. En annan av förstudierna rör statens insatser för att stödja kvinnors, invandrares och ungdomars företagande. Förstudien avser att kartlägga hur stöden till de olika grupperna motiveras, hur mycket medel som avsätts, vilken verksamhet som bedrivs och vilka aktörerna är samt kunskapen om insatsernas resultat och målfyllelse. Studien skall inriktas på att undersöka om det finns problem inom området som kan motivera att studien övergår i en granskning. De båda nämnda förstudierna beräknas vara klara i slutet av april 2006.

Insatser för kvinnors företagande

För att underlätta för kvinnors företagande arbetar Nutek med kunskapsutveckling och kunskapsspridning till både rådgivare och företagare. Enligt regleringsbrevet för år 2006 skall Nutek använda 19 miljoner kronor för att främja kvinnors och invandrades företagande. Vidare kan nämnas att det av regleringsbrevet framgår att Nutek för år 2006 skall avsätta 15 miljoner kronor till basfinansieringen av lokala och regionala resurscentrum för kvinnor samt lägst 36 miljoner kronor för bidrag till projekt vid lokala och regionala resurscentrum för kvinnor.

I oktober 2005 presenterades en utvärdering av Nuteks program för att främja kvinnors företagande avseende perioden 2002–2004 (Nutek, R2005:23). I rapporten redogörs bl.a. för att inom programmets ram har ca 70 affärsrådgivningsprojekt inom Almi och Nyföretagarcentrum beviljats medfinansiering från Nutek.

Insatser för invandrades företagande

För att stödja invandrades företagande har Nutek bl.a. drivit projekt tillsammans med Insamlingsstiftelsen IFS rådgivningscentrum (IFS) för företagsrådgivning till utrikes födda personer. Som tidigare nämnts skall Nutek enligt regleringsbrevet för 2006 använda 19 miljoner kronor för att främja kvinnors och invandrades företagande, varav minst 6,5 miljoner kronor skall användas för bidrag till IFS.

Insamlingsstiftelsen IFS rådgivningscentrum startades som Internationella Företagarföreningen i Sverige, en ideell förening, i Stockholm år 1996. Syftet med verksamheten var, och är fortfarande, att hjälpa invandrare med att starta och utveckla företag i Sverige. IFS finns på 15 platser i landet och har totalt 32 anställda, som ger rådgivning på 28 olika språk. IFS har i uppgift att främja invandrarföretagandet i Sverige genom att:

- stimulera till ökat företagande bland de olika invandrargrupperna,
- öka kompetensen hos de enskilda invandrarföretagarna,
- verka för att förbättra klimatet för invandrarföretagen,
- initiera projekt med syfte att skapa nätverk mellan invandrarföretag och andra företag och organisationer.

Insatser för ungas entreprenörskap och företagande

Beträffande ungas entreprenörskap och företagande kan nämnas att Nutek har i uppdrag av regeringen att genomföra ett treårigt nationellt entreprenörskapsprogram (2005–2007). Programmet skall bl.a. öka intresset för och kunskaperna om entreprenörskap i grund- och gymnasieskolan samt i högskolan.

Vidare kan sägas att Yrkesutbildningsdelegationen och Myndigheten för skolutveckling samverkar i en satsning på idéskolor inom yrkesprogrammen under åren 2005 och 2006. Syftet är att engagera skolor i ett nationellt nätverk för att sprida kunskaper och erfarenheter från ett eller flera

särskilt prioriterade utvecklingsområden. Målet är bl.a. att stärka ett entreprenöriellt förhållningssätt hos dem som lämnar de yrkesinriktade programmen för att öka nyföretagandet och utvecklingen i arbetslivet och öka de ungas valmöjligheter i livet.

Insatser för funktionshindrades företagande

När det gäller stödsatser för funktionshindrades företagande, vilket behandlas i motion 2005/06:So552 (c), bör de stöd som finns inom arbetsmarknadspolitiken nämnas. Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet syftar till att underlätta för arbetslösa med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga att starta eget, ensamma eller tillsammans med andra. Stödet får lämnas med högst 60 000 kr för kostnader för att skaffa utrustning och andra kostnader i samband med starten av verksamheten. Därtill finns även andra stöd såsom stöd till personligt biträde och stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen.

Fråga om kvinnors företagande

Björn Hamilton (m) har ställt en fråga (fr. 2005/06:731) till näringsministern om vilka åtgärder denne avser att vidta för att stimulera kvinnors företagande inom vårdsektorn. I sitt svar från januari 2006 framhöll näringsminister Thomas Östros att det är angeläget att öka företagandet bland kvinnor, oavsett bransch. Regeringen välkomnar en mångfald inom hälso- och sjukvården och anser att det finns starka skäl att förbättra och utveckla möjligheterna för vårdgivare att delta i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Vidare erinrade statsrådet om att regeringen i propositionen om driftsformer för offentligt finansierade sjukhus (prop. 2004/05:145) meddelat sin avsikt att utreda villkoren för organisationer utan vinstutdelningssyfte och att regeringen inom kort skulle komma att tillsätta en utredning som skall se över förutsättningarna för idéburna vårdgivare i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Näringsministern redogjorde även för de särskilda satsningar som regeringen gjort under de senaste åren för att främja kvinnors företagande.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av här aktuella motioner rörande insatser för att stötta företagande och entreprenörskap för kvinnor samt hos vissa grupper såsom invandrare och funktionshindrade vill utskottet anföra följande. Som utskottet i andra sammanhang gett uttryck för är statsmakternas insatser inom det näringspolitiska området för att bistå olika grupper som är underrepresenterade när det gäller företagande eller som på andra sätt kan tänkas möta särskilda hinder en prioriterad fråga. Utskottet finner det särskilt angeläget att även fortsättningsvis redan i skolan arbeta med entreprenörskap och att utveckla metoder för att stimulera företagsamhet och entreprenörskanda i socialt utsatta områden.

Kvinnor står endast för ungefär en tredjedel av nyföretagandet. I likhet med vad som anförs i motion 2005/06:N251 (v) anser utskottet således att det är angeläget att olika åtgärder vidtas för att både synliggöra och öka kvinnors företagande. Under de senaste åren har statsmakterna gjort särskilda satsningar för att understödja kvinnors företagande och under år 2006 får Nutek, som tidigare redovisats, använda 19 miljoner kronor för att främja kvinnors och invandrades företagande. I det arbete som Nutek bedriver för att underlätta kvinnors företagande ingår insatser som affärsrådgivning riktad till kvinnor, kompetensutveckling av företagsrådgivare för att bättre kunna möta kvinnor som vill starta eller driver ett företag, attitydarbete, framtagande av handböcker och synliggörande av kvinnor i företagsstatistiken. Detta arbete är enligt utskottets uppfattning viktigt och bör även framgent ges hög prioritet. Någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av de här aktuella motionerna vari kvinnors företagande och entreprenörskap behandlas anser utskottet dock inte nödvändig.

När det gäller de motioner vari invandrades företagande behandlas vill utskottet inledningsvis framhålla att åtgärder för att främja företagande bland personer med utländsk härkomst är viktiga både ur ett näringspolitiskt perspektiv och ur ett integrationsperspektiv. Utskottet delar således den uppfattning som framförs i motion 2005/06:N240 (s) om att det är angeläget att regeringen fortsätter att utveckla förutsättningarna för personer med utländsk bakgrund att bli företagare. Som tidigare redogjorts för stöder statsmakterna, via Nutek, Insamlingsstiftelsen IFS rådgivningscentrum, vilken arbetar med att främja invandrarföretagandet i Sverige. IFS driver rådgivningscentrum som praktiskt arbetar med rådgivning, attitydpåverkan och nätverk. Beträffande vad som sägs i motion 2005/06:Sf336 (v) om Almi och invandrare som önskar starta företag vill utskottet påminna om att IFS på flera orter håller på att integrera sin regionala rådgivning i Almis rådgivningsverksamhet. Detta innebär att Almis kompetens på området stärks och att kunder hos IFS får en närmare koppling till finansiering. Vidare vill utskottet erinra om att Nutek i regleringsbrevet för år 2006 fått i uppgift att redovisa hur företagandet ser ut bland utrikes födda kvinnor och män samt skillnader i företagande mellan utrikes och inrikes födda. Nutek skall analysera orsaker till eventuella skillnader, definiera problem som är specifika för utrikes födda företagare och lämna förslag på åtgärder för att komma till rätta med dessa problem. Uppdraget skall redovisas senast i mars 2007. Med hänvisning till detta arbete bör riksdagen avvisa motionerna innehållande förslag till åtgärder för att främja invandrades företagande.

Utskottet vill med anledning av vad som tas upp i motion 2005/06:So552 (c) om funktionshindrade och företagande hänvisa till de särskilda stöd som kan ges till arbetshandikappade i samband med start av näringsverksamhet. Liksom motionären anser utskottet att det är positivt med ett

ökat företagande bland funktionshindrade, men anser inte att riksdagen skall göra ett tillkännagivande om att detta bör vara ett mål för näringspolitiken.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Forskning och utveckling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om neutronforskningsanläggningen ESS med hänvisning till den inom Regeringskansliet pågående beredningen av ärendet. Riksdagen bör även avslå övriga motioner rörande forskning och utveckling. Utskottet erinrar bl.a. om det forskningspolitiska beslut som riksdagen fattade våren 2005 och sin tidigare redovisade uppfattning när det gäller forskningspolitikens inriktning.

Jämför reservationerna 5 (m, fp, kd, c), 6 (mp) och 7 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Ett riksdagsuttalande med krav på en aktiv medverkan och stöd från olika industriforskningsinstitut och regeringen för att stärka nätverket Produktion i Väst begärs i motion 2005/06:Ub586 (s). Nätverket bygger på ett samarbete mellan högskolorna i regionen kring industriell produktion.

Åtgärder för att stärka den svenska industrin kring s.k. energetiska material föreslås i motion 2005/06:N281 (s). Innovativ användning av explosiva ämnen utgör grund för en betydande andel av svensk industri och området har goda tillväxtpotentialer, anför det i motionen. Motionären anser att ett forsknings- och utvecklingscentrum behöver byggas upp, alternativt att ett industriforskningsinstitut utvecklas på området.

I motion 2005/06:N420 (s) behandlas den planerade neutronforskningsanläggningen European Spallation Source (ESS). Anläggningen är ett gemensamt europeiskt projekt med tänkt stöd från europeiska regeringar och EU. Motionärerna anser att regeringen måste göra vad som krävs för att anläggningen skall placeras i Lund. Vidare anför det att lokaliseringen av anläggningen till Lund är av nationellt intresse och skall betraktas som ett tungt inslag i tillväxtpolitiken.

Även i motion 2005/06:N312 (m) argumenteras för den planerade neutronforskningsanläggningen. Motionären anser dels att regeringen bör stödja byggandet av en sådan anläggning i Sverige, dels att anläggningen skall placeras i Lund. Tillkännagivanden med denna innebörd förordas i motionen.

I Moderata samlingspartiets motion 2005/06:N434 föreslås en översyn av den svenska institutforskningen. Motionärerna anser att det behövs åtgärder för att stärka banden mellan forskning och näringsliv för att underlätta att forskningsresultat resulterar i nya och växande företag.

Ett ökat statligt ansvar för de mindre företagens forsknings- och utvecklingsarbete förordas i motion 2005/06:Ub589 (kd). Motionärerna menar att en ökad ekonomisk stimulans för mindre företags forsknings- och utvecklingsarbete är en nödvändig förutsättning för önskad utveckling och tillväxt. Vidare förespråkas ett system med skattelättnader för företag som investerar i forskning och utveckling.

Att verksamheten och resursbehovet hos Verket för innovationssystem (Vinnova) bör uppmärksammas framhålls i motion 2005/06:N224 (kd). Motionärerna menar att det vore önskvärt om även andra departement än Utbildningsdepartementet bidrog beträffande budgettilldelning.

Vinnovas roll lyfts fram även i motion 2005/06:N224 (kd). Motionärerna anser att Vinnova bör ges utökade möjligheter att stödja goda idéer och förordar att verksamheten tillförs ytterligare resurser för att därigenom bidra till en ökad industriell tillväxt.

Den svenska behovsmotiverade forskningen tas upp i motion 2005/06:N400 (v) och ett antal tillkännagivanden på området anmodas. För det första anser motionärerna att det statliga holdingbolaget Ireco Holding AB och industriforskningsinstitutet kommer att behöva ytterligare medelsförstärkning de kommande åren och förordar att detta kan ske genom överföring av medel från de andra statliga bolagen. För det andra bör regeringen genomföra en utvärdering av omstruktureringen av industriforskningsinstitutet och på lämpligt sätt redovisa resultatet till riksdagen. För att främja forskning vid små- och medelstora företag anser motionärerna, för det tredje, att offentliga uppdrag bör villkoras så att en viss del alltid hamnar hos denna grupp av företag. För det fjärde framhålls att det är viktigt att Vinnova får i uppdrag att genomföra de strategiskt långsiktiga forskningsprogrammen i samverkan med industrin. Vidare måste, för det femte, beslutstiden för att ingångsätta dessa program kortas. För det sjätte menar motionärerna att en utredning bör tillsättas med syfte att se över hur försvarsforskningen kan närma sig den civila forskningen och hur ett reellt samarbete kan komma till stånd. För det sjunde förordas ett riksdagsuttalande om att det offentliga har en viktig roll att fylla när det gäller behovsmotiverad forskning, att det regionala perspektivet går att vidmakthålla och att resurserna till den behovsmotiverade forskningen måste stärkas väsentligt. Avslutningsvis föreslås i motionen ett tillkännagivande om att regeringen årligen skall återkomma till riksdagen med en innovationspolitisk skrivelse i vilken redovisas hur de ansatser som utlovas i skriften *Innovativa Sverige* har uppfyllts.

I motion 2005/06:N295 (c) påpekas att uppfinnares idéer tas dåligt till vara i Sverige. Motionärerna menar att det därför bör skapas en instans för att ta till vara och förmedla kontakter för innovationer. Inrättandet av en teknisk risknämnd i syfte att stärka utvecklingen av svenska uppfinningar föreslås i motionen.

Att Sverige ligger långt framme när det gäller forskning rörande biobränsle samt logistik påpekas i motion 2005/06:N414 (c). För att tillvarata dessa tillväxtpotentialer och bli ledande i Europa på detta område anser motionärerna att ett europeiskt miljöfordonscentrum bör etableras i Västra Götaland.

Ett tillkännagivande om att regeringen inte skall stödja eller godkänna en etablering av neutronforskningsanläggningen ESS i Lund anmodas i motion 2005/06:N470 (mp, –). Motionärerna framför såväl miljömässiga som ekonomiska skäl mot en etablering av en sådan anläggning.

I motion 2005/06:Ub259 (fp, m, kd, c) förordas riksdagsuttalanden dels om att ett nytt institut för verkstadsteknisk forskning bör skapas, dels att detta forskningsinstitut bör placeras i Jönköping. Motionärerna framhåller att svensk verkstadsindustri behöver en stark samarbetspartner i form av ett brett forskningsinstitut som kan samla de kompetenser som företagen efterfrågar.

Argument för att inrätta ett innovationscentrum för livsmedel framförs i motion 2005/06:N474 (m, fp, c, kd). Vidare förordas ett tillkännagivande om att den svenska staten och den danska staten bör stärka forskningssamarbetet i Öresundsregionen, inte minst mellan industri och universitet, inom branscher som livsmedel, medicin och bioteknik. Motionärerna föreslår även att riksdagen skall ta ställning för att regeringen på ett tydligt sätt bör engagera sig i arbetet med att få neutronforskningsanläggningen ESS till Lund.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2005 behandlade riksdagen regeringens forskningspolitiska proposition om forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15). I propositionen redovisade regeringen sina bedömningar av hur de ytterligare resurser till forskning under perioden 2005–2008 som aviserades i budgetpropositionen för år 2005 skall fördelas mellan olika ändamål.

Näringsutskottet yttrade sig över nämnda proposition och överlämnade samtidigt ett antal motionsyrkanden till utbildningsutskottet rörande olika forskningspolitiska frågor (yttr. 2004/05:NU1y). Flera av de motionsyrkandena som nu är aktuella är identiska eller snarlika med de yrkandena som behandlades av utskottet i detta yttrande. Det gäller bl.a. motion 2005/06:Ub586 (s) rörande industriell produktion i Västsverige och motion 2005/06:Ub259 (fp, m, kd, c) om ett institut för verkstadsteknisk forskning. Utskottet framhöll i detta sammanhang de programinsatser som planerades på

området samt att, när det gäller frågan om stöd till enskilda projekt, det är en typ av beslut som tillkommer myndigheten eller finansären att fatta. Vidare förordade utskottet att en motion innehållande förslag om att upprätta ett industriforskningsinstitut för energetiska material, liknande här aktuell motion 2005/06:N281 (s), skulle avstyrkas. Enligt utskottets bedömning fanns det inte någon anledning för riksdagen att ta initiativ till inrättandet av ett sådant forskningsinstitut. Även de här aktuella motionsyrkandena i motionerna 2005/06:N224 (kd) och 2005/06:N225 (kd) rörande Vinnovas verksamhet behandlades av utskottet våren 2005. Utskottet ansåg att utbildningsutskottet borde avstyrka yrkandena och framhöll bl.a. de höjningar av anslagen till Vinnova som skulle ske. Vid detta tillfälle berörde utskottet även flera av de frågor om behovsmotiverad forskning och industriforskningsinstitutet som behandlas i motion 2005/06:N400 (v). Utskottet ansåg den då aktuella motionen till stora delar tillgodosedd, även om motionärerna i vissa avseenden hade velat gå längre. Därtill hanterades motioner rörande neutronforskningsanläggningen ESS med krav liknande de i här aktuella motioner. Med hänvisning till det då pågående uppdraget som f.d. statsrådet Allan Larsson hade, dvs. att undersöka möjligheterna att eventuellt placera ESS i Sverige, såg utskottet inget skäl för riksdagen att uttala sig. Till yttrandet avlämnades en avvikande mening (m, fp, kd, c) samt ett särskilt yttrande (v).

Vinnovas resurser

När det gäller Vinnovas resurser, som berörs i motionerna 2005/06:N224 (kd) och 2005/06:N225 (kd), kan erinras om att anslaget till Vinnova för forskning och utveckling (26:2) i budgetpropositionen (prop. 2005/06:1 utg.omr. 24, bet. 2005/06:NU1) föreslogs öka med 151,2 miljoner kronor år 2006. Denna ökning var i enlighet med riksdagens beslut våren 2005 rörande propositionen om forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80, bet 2004/05:UbU15). För åren 2007 och 2008 beräknas anslaget öka med 274,5 respektive 585,1 miljoner kronor. Anslagsökningen år 2006 innefattar 100 miljoner kronor för att stödja små och medelstora företags forskning och utveckling.

Från och med år 2007 är avsikten att små- och medelstora företag skall erbjudas stöd till FoU-verksamhet i form av en kreditering på skattekontot. Enligt de uppgifter som inhämtats är ett förslag till utformning av detta stöd för närvarande under beredning inom Regeringskansliet. Stödet beräknas omfatta 200 miljoner kronor årligen.

Studie om statens insatser för att stödja FoU i små företag

Inom ramen för näringsutskottets arbete med uppföljning och utvärdering gavs Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) sommaren 2004 av utskottet i uppdrag att göra en uppföljning av det statliga forsknings- och utvecklingsstödet (FoU-stödet) till små och medelstora företag. Uppföljningens huvudfråga var om de statliga insatserna kommer de små och medel-

stora företagen till del och tillgodoser deras behov av FoU-stöd. Studien inriktades på fyra områden, nämligen bioteknik, energi, trä och turism. Syftet med uppföljningen var att den skulle ge utskottet ett underlag inför behandlingen av den forskningspolitiska propositionen. Rapporten avlämnades av ITPS i december 2004 och har publicerats i riksdagens rapportserie (2004/05:RFR2). Genomgången visade bl.a. att de små företagen inte automatiskt får del av statens FoU-investeringar. Av undersökningen framkom också att ingen av de stora FoU-finansierande aktörerna har någon särskild uppmärksamhet riktad mot de små företagen.

Neutronforskningsanläggningen ESS

Som i det föregående nämnts behandlade utskottet i ett yttrande till utbildningsutskottet (yttr. 2004/05:NU1y) motioner rörande neutronforskningsanläggningen ESS i samband med beredningen av 2005 års forskningsproposition. I detta yttrande redogjordes även för det då aktuella arbetsläget rörande ESS.

I juni 2005 avrapporterade den av regeringen tillsatta förhandlaren för ESS (f.d. statsrådet Allan Larsson) sitt uppdrag angående ett svenskt värdskap för ESS (Ds 2005:20). I skrivelsen lämnas ett antal rekommendationer. Bland annat ansåg förhandlaren att regeringen under år 2005 borde avge en avsiktsförklaring att Sverige förbereder ett erbjudande om värdskap för ESS för att därmed klargöra förutsättningarna för att Sverige skall erbjuda ett värdskap. Ett formellt erbjudande om värdskap bör lämnas så snart EU-kommissionen har offentliggjort sin prioriteringslista när det gäller större infrastrukturprojekt. Vidare bör regeringen klargöra de forskningspolitiska och näringspolitiska motiven för ett svenskt värdskap och principerna för finansiering. Det konstateras i skrivelsen att Sverige kommer att behöva bidra med två slags finansiering, dels en grundfinansiering vilken Sverige kommer att betala oavsett om ESS byggs i Sverige eller i något annat land i Europa, dels ett extra anslag som motiveras av de fördelar ett värmland kommer att ha. Omfattningen av ett sådant extra anslag kommer att vara beroende av resultatet av internationella förhandlingar. Kostnaderna för investeringen beräknas uppgå till 11 miljarder kronor och investeringsperioden är cirka tio år. De årliga driftskostnaderna bedöms uppgå till ca 900 miljoner kronor. Storleken på varje deltagande lands bidrag är beroende av hur många länder som kommer att delta, hur stor del av kostnaderna som värmlandet kommer att ta ansvar för och hur mycket EU kommer att bidra med. För att utvärdera intresset från de nordiska ländernas och övriga länders sida för ett svenskt värdskap har överläggningar hållits med företrädare för ett antal länders forskningsmyndigheter och regeringar.

Även Institutet för tillväxtpolitiska studier har varit involverade i arbetet avseende en analys av de samhällsekonomiska effekterna av en lokalisering av ESS till Öresundsområdet. Denna analys finns som bilaga till ovan nämnda skrivelse.

I juni 2005 uppdrog regeringen åt Allan Larsson, såsom särskild förhandlare, att fortsätta att undersöka möjligheterna att placera ESS i Sverige. Detta motiverades med att fortsatta kontakter måste hållas med andra europeiska länder i avvaktan på regeringens ställningstagande. Förordnandet gällde till den 31 december 2005 och har därefter ej förlängts.

Enligt uppgift från Utbildnings- och kulturdepartementet pågår en diskussion i frågan inom Regeringskansliet. Det finns dock inget fastställt datum rörande om eller när regeringen avser att ta ställning i frågan.

Ireco Holding AB

Ireco Holding AB bildades år 1997 för att förvalta statens ägande i ett antal industriforskningsinstitut. Ireco ägs till 55 % av staten och till 45 % av Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling, KK-stiftelsen. Ireco:s ägande i svenska industriforskningsinstitut syftar till att stödja näringslivets förnyelse och stärka dess konkurrenskraft. Syftet är inte att bereda vinst åt aktieägarna. Riksdagen beslutade år 2001 (prop. 2001/02:2, bet. 2001/02:NU5) att det också är Ireco:s uppgift att leda en omstruktureringsprocess av industriforskningsinstituterna mot större och färre institut. Omstruktureringen innebär skapandet av följande fyra grupper: en material- och verkstadsteknisk koncern under holdingbolaget Swerea AB; ett institut för fiber, tryck och förpackningar (STFI-Packforsk AB); en grupp inom bio-, miljö- och byggt teknik (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB, tidigare Träteknik och Institutet för Livsmedel och Bioteknik); en gruppering för instituten inom informations- och kommunikationsteknik.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande under två rubriker – Neutronforskningsanläggningen ESS respektive Övrigt om forskning och utveckling.

Neutronforskningsanläggningen ESS

Utskottet har här att ta ställning till motioner rörande dels byggandet av en neutronforskningsanläggning i Sverige, dels lokaliseringen av en sådan anläggning. Som i det föregående redogjorts för har regeringen låtit utreda frågan. Utskottet har när det gäller den planerade anläggningen tidigare framhållit att den bedöms bli en viktig del i Europas infrastruktur för forskning och teknisk utveckling inom flera strategiskt betydelsefulla områden. Mot denna bakgrund har utskottet även påpekat att det vore av värde om Sverige skulle stå som värdland för anläggningen. Samtidigt krävs, enligt utskottets uppfattning, en sammanvägd bedömning av alla faktorer innan ett beslut kan tas. Utskottet ser därför inget skäl för riksdagen att, genom ett riksdagsuttalande med anledning av de här aktuella motionerna, före-

gripa den inom Regeringskansliet pågående beredningen. Motionerna 2005/06:N420 (s), 2005/06:N312 (m), 2005/06:N470 (mp, –) och 2005/06:N474 (m, fp, c, kd) avstyrks således i här berörda delar.

Övrigt om forskning och utveckling

Ett framgångsrikt svenskt näringsliv med stor konkurrenskraft är grundläggande för att främja tillväxten och därmed en förutsättning för välfärdssamhällets fortlevnad. För att det svenska näringslivet även i framtiden skall vara internationellt konkurrenskraftigt behövs en fortsatt stark inriktning på produkter och processer med högt kunskapsinnehåll. I denna utveckling har staten, enligt utskottets mening, en viktig roll att spela.

Med anledning av de motioner utskottet här har att ta ställning till bör inledningsvis erinras om de beslut riksdagen fattade våren 2005 vid behandlingen av propositionen om forskning för ett bättre liv, som i det föregående refererats till. I samband med riksdagsberedningen av nämnda ärende redovisade utskottet sin uppfattning beträffande inriktningen av forskningspolitiken, vilken framgår av det yttrande som utskottet delgav utbildningsutskottet.

Utskottet kan konstatera att flera av de här aktuella motionerna rörande forskning och utveckling överensstämmer helt eller delvis med motioner som utskottet behandlade våren 2005 i nämnda yttrande. Det gäller bl.a. motionerna 2005/06:Ub586 (s), 2005/06:N281 (s), 2005/06:N224 (kd), 2005/06:N225 (kd), 2005/06:N400 (v) och 2005/06:Ub259 (fp, m, kd, c). De då snarlika motionsyrkandena ansågs av utskottet inte behöva föranleda några åtgärder från riksdagens sida. Utskottet har på denna punkt inte ändrat uppfattning och anser att nämnda motioner kan avstyrkas med hänvisning till vad utskottet då anförde.

När det gäller kravet i motion 2005/06:N434 (m) om en översyn av forskningsinstituterna kan erinras om att regeringen i den forskningspolitiska propositionen angav sin avsikt att analysera statens roll som majoritetsägare av instituten. Enligt de uppgifter som kommit utskottet till del är avsikten att en sådan analys skall genomföras under år 2006.

Beträffande vad som sägs i motion 2005/06:Ub589 (kd) om stöd till forskning och utveckling i mindre företag vill utskottet påminna om att Vinnova under år 2006, på regeringens uppdrag, stöttar forskning och utveckling i små och medelstora företag genom ett särskilt program. Från och med år 2007 är avsikten att små och medelstora företag skall erbjudas stöd till FoU-verksamhet i form av kreditering av skattekontot. Ett förslag till utformning av ett sådant stöd är för närvarande under beredning inom Regeringskansliet. Enligt utskottets uppfattning ligger detta väl i linje med vad motionärerna efterfrågar.

Förslaget i motion 2005/06:N414 (c) om att inrätta ett europeiskt miljöfordonscentrum i Västra Götaland bör enligt utskottets åsikt avstyrkas med hänvisning till de insatser som görs inom ramen för det branschprogram för fordonsindustrin som regeringen presenterade hösten 2005. I program-

met finns olika åtgärder som kan bidra till en utveckling av mer miljöpåpassade fordon. Utskottet anser inte heller att motion 2005/06:N295 (c) med förslag om att inrätta en teknisk risknämnd bör föranleda några åtgärder från riksdagens sida. Detsamma gäller förslagen i motion 2005/06 (m, fp, c, kd) rörande ett innovationscentrum för livsmedel respektive forsknings-samarbetet i Öresundsregionen. När det gäller det sistnämnda yrkandet vill utskottet i sammanhanget även hänvisa till det av regeringen nyligen presenterade branschprogrammet för läkemedel, bioteknik och medicinteknik. Till detta återkommer utskottet även senare i betänkandet.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Social ekonomi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om social ekonomi. Utskottet framhåller sin positiva inställning till de verksamheter som inryms i begreppet, men hänvisar samtidigt till det arbete som pågår inom området.

Jämför reservationerna 8 (m, fp, kd, c) och 9 (mp).

Motionerna

I motion 2005/06:So696 (s) föreslås ett tillkännagivande om att begreppet organisationer utan vinstsyfte – OUV – bör etableras för de olika organisationer som, vid sidan av offentliga organ, privat men utan vinstsyfte driver verksamhet inom bl.a. vård- och omsorgssektorn och social verksamhet. Motionärerna menar att begrepp som ideella organisationer inte helt beskriver vad det rör sig om.

Behovet av juridisk och ekonomisk rådgivning till kooperativ och andra små företagare i samband med offentlig upphandling framhålls i motion 2005/06:N391 (s). Motionären förordar ett särskilt stöd avseende juridisk och ekonomisk kompetens samt biträde vid förhandlingar.

De kooperativa utvecklingscentrumens betydelse lyfts fram i motion 2005/06:N403 (s). Motionärerna menar att stödet till kooperativ utveckling förutom med näringspolitiken, även behöver samordnas med arbetsmarknadspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken.

Även i motion 2005/06:N418 (s) framhålls de kooperativa utvecklingscentrumens vikt och motionärerna framhåller att det är angeläget att stimulera till ökade möjligheter att starta kooperativa företag.

En förbättrad samordning av stödet till sociala företag efterlyses i motion 2005/06:N464 (s). Samverkan mellan Nutek, Arbetsmarknadsstyrelsen och Försäkringskassan är nödvändig för att främja tillkomsten av sociala företag, anser motionärerna.

I Kristdemokraternas motion 2005/06:N480 förordas en utsaga om att regeringen bör utreda hur lokala kooperativa utvecklingscentrum långsiktigt kan bli en del av närings-, arbetsmarknads- och regionalpolitiken.

Ett tillkännagivande om att regeringen tar fram en plan för hur de lokala kooperativen kan utvecklas vad gäller samordning och serviceutveckling förespråkas i motion 2005/06:N346 (v). Motionärerna anser att de lokala kooperativa utvecklingscentrumen, eller annan lämplig aktör, bör genomföra en försöksverksamhet innebärande stöd till lokala kooperativ med denna inriktning.

I motion 2005/06:N354 (v) förordas en lagstiftning för kooperativa företagsformer som underlättar för att inrätta och driva sociala kooperativ. Motionärerna hänvisar till Italien där kooperativ är en lagreglerad företagsform och där det finns en särskild lagstiftning. Vidare menar motionärerna att det finns lagar som begränsar möjligheten att inrätta eller driva sociala kooperativ, däribland lagen om offentlig upphandling och konkurrenslagen. Dessa lagar, menar de, måste ses över, så att de inte förhindrar eller försvårar bildandet av sociala kooperativ.

Vikten av att främja frivilligorganisationer och den sociala ekonomin framhålls i motion 2005/06:N215 (c). Motionärerna anser bl.a. att ett partnerskap mellan staten och det fria föreningslivet bör etableras för att skapa ömsesidig respekt och förståelse. Därtill framhålls att föreningslivet behöver långsiktighet för sin planering och verksamhet, varför generella bidrag är att föredra framför projektbidrag.

För att underlätta för arbetshandikappade bör socialt företagande i ideell och privat regi uppmuntras, anför det i motion 2005/06:A363 (c).

I Miljöpartiet de grönas motion 2005/06:Fi229 förordas ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att utveckla stöd och samverkansformer för kunskapsspridning och utvecklingsstöd för den sociala ekonomin. Vidare föreslås att regeringen låter utreda möjligheterna att skapa ett fungerande system för lån, mikrokrediter och bidrag till utvecklandet av den sociala ekonomin.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2005 avstyrkte utskottet (bet. 2004/05:NU9) ett antal motionsyrkanden innehållande olika förslag rörande social ekonomi. Utskottet konstaterade vid detta tillfälle att flera av de då aktuella motionerna var identiska eller i hög grad överensstämmande med sådana utskottet behandlat vid det föregående riksmötet och hänvisade därför till vad det då anförts i frågan. Samtidigt framhöll utskottet sin positiva inställning till de verksamheter som omfattas av begreppet. Avvikande uppfattningar framfördes i två reservationer (m, fp; kd, c).

Kooperativa utvecklingscentrum

Inom ramen för anslaget för näringslivsutveckling (38:2) främjas kooperativt och socialt företagande. Medlen – 35 miljoner kronor år 2006 – används för information om kooperativt och annat liknande företagande inom den sociala ekonomin samt för att de som startar kooperativa och andra liknande företag inom den sociala ekonomin skall ha tillgång till professionell rådgivning. Bidraget skall vidare främja en långsiktigt hållbar lokal utveckling och tillväxt i samhället. Huvuddelen av dessa medel utbetalas som bidrag till verksamheten vid Lokala kooperativa utvecklingscentrum, LKU, som finns i landets olika län och som arbetar med information och rådgivning kring kooperativ verksamhet. Nutek administrerar stödet och genomför samt deltar i seminarier och dialogmöten avseende kooperativ utveckling. Centrumen har till uppgift att ge råd till kooperativ verksamhet och annat liknande företagande inom den sociala ekonomin. Vidare sprider de information och bildar opinion om kooperativt företagande inom den sociala ekonomin samt utvecklar nya kooperativa verksamheter.

Offentlig upphandling

I några av de här aktuella motionerna berörs lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU). Med anledning därav kan erinras om att Nutek år 2005 fick i uppdrag att kartlägga och analysera eventuella problem som småföretag kan ha när de deltar i offentlig upphandling. I rapporten om småföretag och offentlig upphandling (R 2005:21) redovisas att 16 % av småföretagen anser att reglerna om offentlig upphandling är ett ganska eller mycket stort tillväxthinder. Vidare lämnas i rapporten ett antal förslag, bl.a. föreslås att regeringen skall formulera en nationell upphandlingspolicy som innebär att upphandlingar utformas så att småföretag och nya aktörer ges möjligheter att lämna anbud.

Därtill kan nämnas att Upphandlingsutredningen 2004 i tilläggsdirektiv (dir. 2005:39) fått i uppdrag att göra en allmän översyn av bestämmelserna i 6 kap. LOU, i syfte att förenkla reglerna. Bestämmelserna i 6 kap. LOU avser upphandlingar under tröskelvärdena och upphandling av s.k. B-tjänster. Utredningen beräknas vara klar i slutet av mars 2006.

Ovan nämnda utredningar har även lyfts fram av näringsminister Thomas Östros när denne besvarade en fråga (fr. 2005/06:122) av Maria Larsson (kd) rörande vilka åtgärder ministern avsåg vidta för att små företag inte skall missgynnas i offentliga upphandlingar.

Fråga om kapitalförsörjningen för sociala företag

I början av mars 2006 svarade näringsminister Thomas Östros på en fråga (fr. 2005/06:1024) från Eva Arvidsson (s) om vilka åtgärder denne avsåg att vidta för att öka möjligheterna för kapitalförsörjning för sociala företag och andra företag inom den sociala ekonomin. I sitt svar framhöll ministern bl.a. stödet till lokala kooperativa utvecklingscentrum. Vidare

erinrade han om att det vid sidan av detta stöd finns ett antal statliga insatser för att stödja små företag där den reguljära kapitalmarknaden inte fungerar fullt ut. Statens insatser sker bl.a. via Almi, Norrlandsfonden och Innovationsbron AB. Dessutom kompletterar staten den reguljära kapitalmarknaden med selektiva regionala företagsstöd. Regeringen har också beslutat om att finansiera uppbyggnaden av kreditgarantiföreningar. Näringsministern erinrade även om att det inom arbetsmarknadspolitiken finns särskilda insatser för att underlätta för personer med funktionshinder.

Utskottets ställningstagande

Social ekonomi inbegriper en mängd olika verksamheter och en mångfald av organisationsformer. Gemensamt för de verksamheter som samlas under begreppet social ekonomi är att de bygger på att människors engagemang i en fråga tas till vara på ett sätt som i första hand gynnar samhällsekonomi. Det innebär att de företagsekonomiska intressena får stå tillbaka för värden som exempelvis ökad delaktighet, ökat ansvar och förbättrad samverkan mellan olika aktörer.

Under innevarande mandatperiod har utskottet återkommande hanterat olika motionsyrkanden rörande den sociala ekonomin. Vid dessa tillfällen har utskottet gett uttryck för sin positiva inställning till de verksamheter som inryms i begreppet. Utskottet vidhåller denna ståndpunkt och vill samtidigt peka på vikten av insatser för att stötta utvecklingen i denna sektor. Det sagda innebär också att utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motion 2005/06:Fi229 (mp, –) om att utvecklingspotentialen inom den sociala ekonomin är stor i Sverige, liksom de potentiella samhällseliga vinsterna. Även förslagen i motion 2005/06:N346 (v), vilka syftar till att utveckla det kooperativa företagandet, ligger enligt utskottet i linje med vad som är eftersträvsvärt. Samtidigt anser utskottet att den politik som regeringen, tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, driver präglas av denna insikt. Inom ramen för anslaget för näringslivsutveckling främjas kooperativt och socialt företagande med 35 miljoner kronor årligen. Medlen används dels för att ge kvalificerad information om kooperativ och annat liknande företagande inom den sociala ekonomin, dels för att bistå de som startar kooperativ och andra liknande företag inom den sociala ekonomin med professionell rådgivning. Huvuddelen av dessa medel utbetalas som bidrag till verksamhet vid lokala kooperativa utvecklingscentrum, som finns spridda i landet och som arbetar med information och rådgivning kring kooperativ verksamhet. Med hänvisning till detta arbete bör de motioner vari kooperativa utvecklingscentrum berörs kunna avslås.

Avslutningsvis vill utskottet beträffande kooperativa företag och offentlig upphandling, vilket omnämns i motionerna 2005/06:N391 (s) och 2005/06:N346 (v), referera till Upphandlingsutredningens arbete, som i det

föregående redogjorts för. När det gäller motion 2005/06:So696 (s), vari begreppet organisationer utan vinstsyfte lyfts fram, ser utskottet inte hur ett riksdagsuttalande skulle kunna ändra språkbruket.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här behandlade motionsyrkanden av utskottet.

Turistnäringen

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete bör riksdagen avslå motionsyrkanden rörande turistnäringen. Utskottet åberopar bl.a. det beslut riksdagen fattade våren 2005 rörande en konkurrenskraftig svensk turistnäring.

Jämför reservation 10 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Att riksdag och regering enbart bör anlita pornografifria hotell och konferensanläggningar anför i motion 2005/06:N247 (s). Sådana regler bör införas vid t.ex. upphandling av resebyråtjänster, anser motionärerna.

Naturturism bör ägnas ökad uppmärksamhet i det fortsatta arbetet med att utveckla turismen enligt vad som framhålls i motion 2005/06:N299 (s). Motionären anför att en satsning på naturturism gör att turistsäsongen kan förlängas och att det kan fungera som ett instrument för regionalpolitiken och för en levande landsbygd.

Ett riksdagsuttalande om att regeringen bör verka för att utveckla den svenska turistnäringen anmodas i motion 2005/06:N360 (s). Motionärerna anser dels att marknadsföringen av Sverige behöver förbättras, såväl inom som utom landets gränser, dels att naturturismen behöver utvecklas.

Även i motion 2005/06:N361 (s) påpekas att den internationella marknadsföringen av Sverige behöver förbättras. Motionären menar också att sammanställandet av och samordningen kring turistinformation måste utvecklas.

En kraftsamling av de statliga insatserna för turistnäringen, såväl beträffande marknadsföringen som organisationen, för att nå de av framtidsprogrammet uppsatta målen efterfrågas i motion 2005/06:N373 (s).

I motion 2005/06:N379 (s) framhålls behovet av en utvecklad turiststatistik. Motionärerna anser att statistiken bör vara möjlig att analysera på regional nivå samt vara könsuppdelad.

Att de satsningar som görs från statsmakternas sida på att marknadsföra den svenska glasindustrin även borde omfatta de glasbruk som inte är belägna i Småland framhålls i motion 2005/06:N417 (s). Detta har hittills inte varit fallet, anför motionärerna.

Vikten av samverkan för att öka evenemangsnäringsnäringen påtalas i motion 2005/06:N419 (s) och samarbetet bör öka för att få evenemang förlagda till Sverige. Vidare framhålls behovet av att staten stöttar verksamheter inom denna näring i syfte att utveckla arbetsmarknaden och näringslivet.

Infrastrukturens betydelse för turismens utveckling påtalas i motion 2005/06:N424 (s). En viktig förutsättning för att turismen skall utvecklas positivt är bl.a. att vägar och järnvägar byggs ut, anför motionärerna.

Evenemangsturismens möjligheter framhålls i motion 2005/06:N429 (s). Motionärerna anser att det behövs en kraftfull gemensam insats från näringslivet, staten och kommunerna för att marknadsföra Sverige utomlands.

Potentialen i den svenska turistnäringen framhålls i motion 2005/06:N449 (s). Motionärerna menar att det finns anledning att studera förutsättningarna och villkoren för turistnäringen; framför allt är det marknadsföringen mot utlandet som bör ses över.

I motion 2005/06:N440 (m) föreslås tillsättandet av en utredning med uppgift att klarlägga konsekvenserna av att likställa villkoren, inte minst på skatteområdet, för turismindustrin med de villkor som råder för övrig industri samt i förhållande till våra grannländer. Vidare framhålls att möjligheterna att underlätta för turism i natur- och kulturresevat måste öka.

Ökade satsningar på turismen efterlyses i motion 2005/06:N202 (m). Motionären lyfter fram bl.a. turismforskning och utbildningar inom turismområdet. Vidare framhålls satsningar på en bra infrastruktur.

I motion 2005/06:N283 (m) behandlas företagsklimatet för besöksnäringen och det framhålls att villkoren för småföretagare måste förbättras för att fler arbetstillfällen skall kunna skapas i glesbygden. Motionären förordar en översyn av hur skattesystemet är upplagt för branschens företagare.

Att det bör inrättas ett kvantitativt mål för statens turistsatsningar anförs i motion 2005/06:N437 (fp). Enligt motionärerna kan en möjlig målsättning vara att öka antalet utländska turister med minst en övernattningsnatt i Sverige med 25 % fram till år 2010, att de utländska turisterna i genomsnitt skall tillbringa en natt mer i Sverige än vad de gör i dag och att turisterna i genomsnitt skall spendera 500 kr mer per dag. Ett annat mål för turistpolitiken bör enligt motionärerna vara att ge ett större utbyte än i dag till den lokala ekonomin. Vidare framhålls att turismen bör vägas in vid planering av infrastrukturinvesteringar.

I motion 2005/06:MJ350 (fp) anförs att mervärdet i svensk livsmedelsproduktion bör lyftas fram mer kraftfullt för att därigenom gynna regionala livsmedelsföretag, skapa fler arbetstillfällen och öka turistverksamheten.

Ett riksdagsuttalande om att fisketurismen bör utvecklas förordas i motion 2005/06:MJ519 (fp). Detta kan bidra till att åstadkomma en levande skärgård och landsbygd.

I motion 2005/06:N216 (fp) förordas ett tillkännagivande innebärande att den svenska regeringen skall ansöka om att få arrangera en världsutställning i Göteborg. Vidare bör en kommitté tillsättas med uppgift att stötta kandidaturen. Motionärerna menar bl.a. att en världsutställning skulle bli ett avstamp för att internationellt bättre marknadsföra Sverige.

Turist- och servicenäringsarna är nödvändiga för att skapa en levande fjällvärld där människor kan bo och arbeta, sägs det i motion 2005/06:N218 (fp). Det finns enligt motionären dock en rad motstridiga intressen som måste lösas, som exempelvis flygförbud och skotertrafik, och motionären förordar att en parlamentarisk utredning tillsätts för att väga samman de olika intressen som finns.

I motionerna 2005/06:N219 och 2005/06:N304 (båda fp) framförs krav på en översyn av den förda turistpolitiken. Motionärerna anser att Sverige behöver en ny politik som skapar fler jobb och företag inom näringen. I den förstnämnda motionen sägs det även att marknadsföringen av Sverige som turistland är bristfällig.

Att den svenska turistpolitiken måste bli mer målinriktad och att det behövs kvantitativa mätbara mål för statens satsningar på Sverige som turistland anförs i motion 2005/06:N445 (kd). Det framhålls även att turismen är en nationell angelägenhet. Motionärerna förordar därtill ett riksdagsuttalande om behovet av tillgång till riskkapital för företagen inom turistnäringen och menar att ändringar av förmånsrätten måste genomföras. Vidare föreslås riksdagsuttalanden om infrastrukturens respektive forskningens betydelse för turistnäringen. Motionärerna ser det också som påkallat med ett tillkännagivande av riksdagen om tillväxtpotentialen för evenemangsturismen och konferensturismen. Även ett tillkännagivande om den småskaliga landsbygds-, fjäll- och skärgårdsturismens betydelse anmodas.

Ett tillkännagivande om att marknadsföringen av Sverige i utlandet som turistland kräver mer insatser anmodas i motion 2004/06:N478 (kd).

I motion 2005/06:N258 (kd) föreslås ett uttalande om att regeringen bör undersöka möjligheterna att genom specifikt stöd ge Vilhelmina kommun möjlighet att genomföra byggandet av en vildmarkspark för att därigenom bidra till ökad turism i regionen.

Ett riksdagsuttalande om att regeringen bör ta initiativ till att, tillsammans med övriga Östersjöländer, utarbeta och marknadsföra en världsarvsrutt runt Östersjön förordas i motion 2005/06:N335 (kd). Motionären erinrar om att sex av Sveriges världsarv finns vid Östersjökusten och att ytterligare cirka tio världsarv ligger i direkt anslutning till rutten i de övriga åtta länderna kring Östersjön.

Att statliga myndigheter som länsstyrelserna, Nutek, Almi och Arbetsmarknadsverket bör engagera sig för att utveckla turistnäringen i norra Sverige anförs i motion 2005/06:N482 (c) och ett tillkännagivande därom anmodas.

I motion 2005/06:N263 (c) framhålls att Sverige måste bli bättre på att marknadsföra sig som turistland, och mer resurser för detta ändamål efterlyses.

Vänern och Vättern bör utvecklas till en gemensam nationell resurs för ökad nationell och internationell fisketurism enligt vad som anförs i motion 2005/06:MJ444 (kd, m, fp, c). Genom att satsa på internationell marknadsföring finns förutsättningar för att skapa ett betydande turistområde, menar motionärerna.

Att turistföretagens villkor bör bli föremål för en översyn anförs i motion 2005/06:N340 (fp, m, kd, c). Motionärerna anser att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att studera hur konkurrensvillkoren inom den svenska turistnäringen är i förhållande till övriga länder i Norden och, utifrån dess resultat, föreslå hur olika hinder skall undanröjas.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen beslutade i juni 2005, med anledning av regeringens proposition om en politik för en långsiktigt konkurrenskraftig svensk turistnäring, om en ny turistpolitik (prop. 2004/05:56, bet. 2004/05:NU13). Riksdagen fastställde vid detta tillfälle bl.a. att målet för turistpolitiken är att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring, som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet. Utskottet betonade i detta sammanhang att målet var en riktig och välbalanserad avvägning av det som skall åstadkommas. I en reservation (m, fp, kd, c) framhölls att målet måste kompletteras med kvantitativt mätbara mål och åtgärder.

Vidare bestämdes att turistpolitiken skall utgå från två perspektiv – ett näringsfrämjande och ett Sverigefrämjande. Det näringsfrämjande perspektivet skall avse främjande av utvecklingen av en konkurrenskraftig turistnäring som bidrar till en hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet. Det Sverigefrämjande perspektivet skall omfatta en samordnad och effektiv marknadsföring av Sverige och dess regioner som resmål/besöksmål på företrädesvis den internationella marknaden. Utskottet framhöll i sitt ställningstagande att de två grundperspektiven var en ändamålsenlig utgångspunkt för inriktningen av turistpolitiken. I en reservation (m, fp, kd, c) förordades ett antal förändringar i fråga om såväl den generella näringspolitiken som åtgärder direkt riktade till turistnäringen.

Riksdagen beslutade även att godkänna regeringens förslag om att avveckla Turistdelegationen. I propositionen underströks även att det statliga hälftenägandet i Sveriges Rese- och Turistråd AB bör fortsätta och att ägarrollen bör tydliggöras.

Statistik rörande turistnäringen

Med anledning av vad som sägs i motion 2005/06:N379 (s) rörande turiststatistik kan erinras om att regeringen i propositionen om en politik för en långsiktigt konkurrenskraftig svensk turistnäring (prop. 2004/05:56 s. 95) anförde att statistik som rör turismen och turistnäringen bör utvecklas så att den blir könsuppdelad. Vidare framhölls att statistik som redovisar regionala effekter bör utvecklas. Tilläggas kan att Nutek, enligt regleringsbrev för år 2006, skall överta de frågor om turistfrämjande som hittills hantearats av Turistdelegationen, inklusive den statistikproduktion Turistdelegationen ansvarat för. Dessa frågor skall integreras i Nuteks allmänna näringslivsfrämjande verksamhet.

Utredning om marknadsföring av Sverige som resmål

I december 2005 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare med uppgift att föreslå alternativa modeller för ytterligare gemensamma marknadsföringsinsatser, av turistnäringen och offentliga aktörer, för Sverige och olika destinationer i Sverige som resmål (dir. 2005:133). Den särskilde utredaren (f.d. generaldirektören Anders Lindström) skall kartlägga olika internationella modeller för samfinansiering av marknadsföring, analysera möjligheterna till ökade gemensamma marknadsföringsinsatser för svensk turism samt föreslå alternativa modeller för att öka de gemensamma marknadsföringsresurserna. Uppdraget skall redovisas senast den 1 oktober 2006.

Tv-utbudet på hotell- och konferensanläggningar

Med anledning av motion 2005/06:N247 (s) om pornografi på hotell- och konferensanläggningar kan erinras om att utskottet avstyrkte ett snarlikt yrkande våren 2005 (bet. 2004/05:NU13). Utskottet påminde vid detta tillfälle om att frågan behandlats av utskottet vid ett flertal tidigare tillfällen. Vidare redogjordes för att riksdagsförvaltningens upphandling av resor och hotell inte begränsats till porrfilmsfria hotell. Dock har porrfrihet varit ett kriterium vid utvärderingen. Utskottet framhöll i sitt ställningstagande sin positiva syn på att såväl riksdagen som Regeringskansliet vidtagit åtgärder för att begränsa möjligheterna till upphandling av hotell som tillhandahåller pornografi i sitt tv-utbud. Samtidigt, påpekade utskottet, är frågan om hotell-tv-pornografi i första hand en angelägenhet för berörda företag och deras branschorganisationer. Utskottet var tillfreds med att riksdagens ledamöter och regeringen kan välja bort hotell med pornografi på tv.

Världsutställning i Göteborg

Våren 2005 avstyrkte ett enigt utskott (bet. 2004/05:NU13) en motion med likalydande yrkanden som i den här aktuella motionen 2005/06:N216 (fp) om att Sverige bör ansöka om att få arrangera en världsutställning i Göteborg. Utskottet framhöll att det inte fanns skäl för riksdagen att ta något sådant initiativ.

Fråga om turistföretagens konkurrenskraft

I januari 2006 besvarade finansminister Per Nuder en fråga (fr. 2005/06:819) av Krister Hammarbergh (m) om de svenska turistföretagens konkurrenskraft i skattehänseende jämfört med de närmaste länderna. I sitt svar hänvisade finansministern till Mervärdesskattesatsutredningens (Fi 2002:11) arbete och till att utredningen skall lämna sitt slutbetänkande i oktober 2006. Mot denna bakgrund avser ministern inte att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av den ställda frågan.

Fråga om fisketurism

Med anledning av vad som sägs i motion 2005/06:MJ444 (kd, m, fp, c) om fisketurismen kan erinras om att Holger Gustafsson (kd) även ställt en fråga (fr. 2005/06:426) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist om vilka åtgärder hon avser att vidta för att utveckla Vänern och Vättern till en gemensam nationell resurs för ökad fisketurism. I det svar som jordbruksministern lämnade i november 2005 framhöll hon bl.a. att regeringen ser det som angeläget att förbättra möjligheterna för entreprenörskap och fisketurism. Vidare redogjordes för att möjligheter och hinder för en framtida expansion av fisketurismen nyligen utretts av Naturvårdsverket och att utredningen bereds inom Regeringskansliet.

Fråga om stöd till glasbruken

Statsrådet Ulrica Messing besvarade i september 2005 en fråga (fr. 2004/05:2185) av Johan Löfstrand (s) om vilka åtgärder regeringen avser att vidta i frågan om fördelningen av stöd till glasbruken, både beträffande det som nu utbetalas och i framtiden. I sitt svar framhöll statsrådet att ingen av de satsningar som gjordes under år 2004 på Glasriket bestod i direkt stöd till glasbruken i Småland. Flera av satsningarna, bl.a. flytten av Arkivet för svensk formgivning till Pukeberg, gagnar många företag och institutioner i hela landet. Regeringen beviljade även medel till ett internationellt marknadsföringsprojekt där svenskt glas skall lyftas fram som exempel på spjutspetskompetens inom form- och designområdet. Även detta torde enligt statsrådet gagna glasbruket i Rejmyre.

Utskottets ställningstagande

Våren 2005 fastställde riksdagen såväl mål för som inriktning av turistpolitiken. Enligt beslutet skall politiken utgå från två perspektiv – ett näringsfrämjande och ett Sverigefrämjande perspektiv. Det näringsfrämjande perspektivet innebär främjande av en konkurrenskraftig turistnäring som bidrar till en hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet. Det Sverigefrämjande perspektivet omfattar en samordnad och effektiv marknadsföring och marknadsbearbetning av Sverige och dess regioner som besöksmål på företrädesvis den internationella marknaden.

Målet för den svenska turistpolitiken är enligt vad riksdagen fastställt att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och ha en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring, som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet. När det gäller detta mål har utskottet inte ändrat uppfattning. Det sagda innebär att utskottet, till skillnad från vad som anförs i motionerna 2005/06:N437 (fp) och 2005/06:N445 (kd), inte anser att det övergripande målet för turistpolitiken skall uttryckas i antal turister, antal gästnätter eller antal spenderade kronor per dag.

I flera av de här aktuella motionerna förordas ökade insatser för att marknadsföra Sverige som turistland. Som tidigare redovisats har regeringen nyligen tillsatt en utredning i denna fråga. Utredningen skall lämna förslag till alternativa modeller för ytterligare gemensamma marknadsföringsinsatser, av turistnäringen och offentliga aktörer, för Sverige och olika destinationer i Sverige som resmål. Utskottet ser fram emot utredningens förslag, vilket skall presenteras hösten 2006, och menar att motionerna mot denna bakgrund kan avslås av riksdagen.

Villkoren för de företag som är verksamma inom turistnäringen berörs i några av motionerna. Med anledning av dessa vill utskottet framhålla vikten av att både staten och kommunerna tar hänsyn till såväl turistföretagens särskilda förutsättningar, villkor och behov som de allmänna betingelserna för entreprenörskap. Då turistbranschen är en utpräglad småföretagarbransch handlar det bl.a. om att göra det lättare att starta och driva företag. Turistföretagare kommer därför att ha stor nytta av det pågående regelförenklingsarbetet och satsningarna på riskkapital. När det gäller riskkapital för företagare inom turistnäringen, vilket tas upp i motion 2005/06:N445 (kd), vill utskottet även hänvisa till vad det tidigare anfört i avsnittet om kapitalförsörjning.

Utskottet vill i detta sammanhang även framhålla sin uppfattning att turistnäringen har stora möjligheter att utvecklas och bidra till att fler arbetstillfällen skapas, inte minst i de mer glest befolkade områdena i vårt land. Nutek har i regleringsbrev för år 2006 fått i uppdrag att ansvara för det fortsatta arbetet med och vidareutvecklingen av Framtidsprogrammet. Detta program är, och har varit, en viktig del i arbetet med att stärka den svenska turistnäringen. Enligt utskottets mening kan detta arbete ytterligare utvecklas. En möjlighet är att staten, tillsammans med fackföreningsrörel-

sen och turistnäringen, sluter liknande överenskommelser om turistindustrins utveckling som under hösten 2005 gjorts med andra strategiska framtidsbranscher såsom exempelvis fordonsindustrin och träindustrin.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion 2005/06:N379 (s) om behovet av en utvecklad statistik rörande turismen och turistnäringen. Detta var även något som uppmärksammades i den proposition om turismen som riksdagen behandlade våren 2005, varför utskottet menar att ett riksdagsuttalande kan undvaras. Också en stärkt turismforskning är enligt utskottets uppfattning angelägen. I nämnda proposition redogjorde regeringen för sina avsikter att möjliggöra uppbyggnaden av ett turismforskningsnätverk. Mot denna bakgrund anser utskottet att förordade riksdagsuttalanden i motionerna 2005/06:N202 (m) och 2005/06:N445 (kd) om forskning kan avslås.

I ett antal motioner lyfts fram satsningar på olika områden som exempelvis naturturism, evenemangsturism, skärgårdsturism, fjällturism och fisketurism. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla vikten av att etablera varumärken som exempelvis "Lappland", "Fjällvärlden" och "Glasriket". Här har staten en viktig roll i att hjälpa till med stöd och samordning av sådana varumärken. Vad gäller de i motionerna föreslagna insatserna på olika områden kan utskottet konstatera att en rad åtgärder vidtagits. När det gäller naturturism, som bl.a. berörs i motion 2005/06:N299 (s), vill utskottet påminna om att länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens, Gotlands, Värmlands och Västra Götalands län i regleringsbrev för år 2006 fått i uppdrag att utreda hur naturvård och arbetet med kulturarvet och utveckling av natur- och kulturturism ömsesidigt kan stödja varandra. I detta sammanhang kan även erinras om riksdagens beslut hösten 2004 (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1) om att vidga Sveaskog AB:s uppdrag till att också omfatta naturturism i syfte att nyttja statens mark bättre och skapa arbetstillfällen i glesbygd. Rörande fjällvärlden kan nämnas att Sveriges Rese- och Turistråd under åren 2002–2005 har drivit Fjällprojektet med uppdrag från regeringen att utveckla och marknadsföra varumärket Fjällvärlden. Turistdelegationen har under en längre period varit drivande i en processinriktad utveckling av området fisketurism, vilket bl.a. innefattat en kartläggning av fiskeentreprenörer i landet. Beträffande regional livsmedelsproduktion, som behandlas i motion 2005/06: MJ350 (fp), gäller att denna uppmärksammats i Tillväxtdelegationens slutrapport (SOU 2004:126) inom ramen för "Måltidsriket". Vidare har Turistdelegationen gjort en kartläggning av måltidsindustrin som beskriver bakgrund, definitioner och presentation av olika måltidsprojekt. Denna rapport presenterades i mars 2004.

Motion 2005/06:N247 (s) om pornografifria hotell och motion 2005/06: N216 (fp) om en världsutställning i Göteborg avstyrks av utskottet med hänvisning till vad utskottet anförde vid den senaste behandlingen av dessa yrkanden. Även förordade riksdagsuttalanden i motionerna 2005/06:

N202 (m), 2005/06:N437 (fp) och 2005/06:N445 (kd) om infrastrukturens betydelse för turistnäringen avstyrks med hänvisning till vad utskottet anförde våren 2005.

När det gäller motion 2005/06:N258 (kd) om en vildmarkspark i Vilhelmina och motion 2005/06:N335 (kd) om en världsarvsrutt runt Östersjön vill utskottet framhålla sin uppfattning att detta i första hand inte är frågor för riksdagen att avgöra.

Med det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Skogs- och träindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande olika skogs- och träindustriella frågor med hänvisning till pågående arbete inom dessa områden.

Motionerna

Regeringen bör enligt vad som anförs i motion 2005/06:N352 (kd) återkomma till riksdagen med förslag om hur den svenska träindustrin kan utvecklas. Enligt motionärerna har de förslag rörande träförädling som presenterades våren 2004 i departementspromemorian om mer trä i byggandet (Ds 2004:1) inte omsatts i praktiken av regeringen.

Ett riksdagsuttalande om en hållbar skogsindustri anmodas i motion 2005/06:MJ449 (mp, –). Motionärerna menar att skogsindustrin måste anpassas efter ett långsiktigt hållbart virkesuttag, varför det inte går att kräva ständigt ökad tillväxt. I stället måste tillväxten inom trävaruindustrin bestå i mer vidareförädling. Därtill anser motionärerna att biobränsleuttag måste göras på ett sådant sätt att inga negativa effekter på framtida produktion, naturvärden eller försurningsstatus uppkommer.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden på temat vidareförädling av trä senast våren 2005 (bet. 2004/05:NU9). Vid detta tillfälle erinrade utskottet om att frågan om vidareförädling av skogsråvaran återkommande har behandlats av utskottet och att det ställt sig positivt till att olika åtgärder vidtas som verkar för en ökad grad av vidareförädling. De då aktuella motionerna avstyrktes av utskottet med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete. I en reservation (m, fp, kd, c) förordades tillsättandet av en utredning som granskar de effekter konkurrensen om skogsråvaran kan få för de olika branscherna och vilken potential skogen framgent har.

År 2002 resulterade beredningen av motioner i ett tillkännagivande om att regeringens då nyligen initierade arbete med att ta fram ett nationellt träprogram skulle ges en bred ansats (bet. 2001/02:NU12).

Våren 2004 gjorde riksdagen ett uttalande rörande träskiveindustrins konkurrenssituation (bet. 2003/04:NU10). Enligt utskottet borde statsmakterna skapa ett stödsystem som möjliggjorde konkurrensneutralitet för den svenska träskiveindustrin. Att ett eventuellt statligt stöd till träskiveindustrin måste föregås av en anmälan till EG-kommissionen konstaterade utskottet även i detta sammanhang. Andra uppfattningar gavs uttryck för i två reservationer (m, fp; kd, c).

Ökad användning av trä i byggandet

I december 2002 beslutade regeringen att tillsätta en förhandlare med uppdrag att ta fram underlag till en överenskommelse inom näringslivet kring en nationell strategi för att främja en ökad användning av trä i byggandet. Uppdraget var i linje med riksdagens önskemål (bet. 2001/02:NU12). Förhandlaren (ställföreträdande generaldirektör Fredrik von Platen) presenterade resultatet av sitt arbete i januari 2004 i departementspromemorian *Mer trä i byggandet* (Ds 2004:1). Den strategi som förhandlaren presenterade togs fram i samråd med företrädare för skogsnäringen och byggsektorn. Strategin innehåller förslag på åtgärder, inklusive åtaganden från näringslivet respektive staten. En av de föreslagna åtgärderna var att regeringen skall utse en ordförande för den grupp av intressenter som skall genomföra strategin.

I maj 2005 utsåg regeringen landshövding Lorentz Andersson till tf. ordförande för samordningen av träbyggnadsstrategin med uppdraget att verka för att åtgärdsförslagen i strategin genomförs. I arbetet skall berörda företrädare från skogsnäring, byggsektor och myndigheter delta. Ordföranden skall samverka med en bred krets av företrädare med intresse i byggfrågor och tillse att åtgärderna i linje med strategin främjar utvecklingen inom byggsektorn vad gäller utbudet av fler och bättre långsiktigt hållbara alternativ, utifrån objektiva grunder. Ordföranden skall, enligt regeringsbeslutet, beakta det konkurrensrättsliga regelverket och verka för en förbättrad konkurrens på området. Vidare skall han söka samverka med den särskilde byggsamordnare som fått i uppdrag att bygga upp och samordna ett utvecklingsprogram för bygg-, fastighets- och anläggningssektorn (dir. 2004:138). Ordföranden skall årligen rapportera till regeringen hur det övergripande arbetet med strategin går, och uppdraget skall avslutas med en redogörelse för vad som uppnåtts senast den 31 december 2007.

Strategiprogrammet för skogs- och träindustrin

I december 2005 presenterade regeringen ett strategiprogram för skogs- och träindustrin. Strategiprogrammet är en del i en serie som även består av Flyg- och rymdstrategin, Fordonsstrategin, Metallurgistategin, IT- och telekomstrategin och Läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikstrategin.

Strategiprogrammet för skogs- och träindustrin omfattar massa- och pappersindustrin, sågverksindustrin samt trä- och möbelindustrin. I strategin presenteras en vision för den svenska skogs- och träindustrin samt åtgärder för hur företag, statliga myndigheter och andra intressenter tillsammans skall uppnå visionen. Visionen är att den svenska skogs- och träindustrin skall vara världsledande med produkter av ökande förädlingsvärde inom valda marknadssegment och ha en nyckelroll för tillväxten i ett hållbart samhälle. Denna vision skall, enligt strategiprogrammet, uppnås med hjälp av strategier för global konkurrenskraft och hållbar utveckling, för forskning och utveckling, för affärsutveckling och för försörjning och utveckling av kompetens.

Konkurrenssituationen för svensk träskiveindustri

I budgetpropositionen för år 2006 (utg.omr. 24 s. 60) lämnas följande redogörelse beträffande konkurrensneutraliteten för den svenska träskiveindustrin:

Genom den svenska energi- och klimatpolitiken har efterfrågan ökat på sågspån för användning som bränsle inom värme- och elproduktion. Detta har inneburit stigande priser på spån. Sågspån används som råvara i träskiveindustrin där betalningsförmågan till följd av internationell konkurrens är begränsad. Riksdagen har därför föreslagit (2003/04: NU10) att statsmakterna, i avvaktan på att politiken i andra europeiska länder får en liknande inriktning som den svenska vad gäller åtgärder för att minska koldioxidutsläppen, skapar ett stödsystem som möjliggör konkurrensneutralitet för svensk träskiveindustri. För att ett statligt stöd skall kunna utgå krävs ett godkännande av kommissionen. Regeringen har i informella kontakter med EG-kommissionen diskuterat möjligheterna för ett godkännande av ett stöd för att kompensera spånskiveproduktionens upptag och lagring av CO₂. Sannolikheten för ett godkännande har visat sig vara låg. Regeringen avser återkomma till riksdagen i frågan.

När det gäller konkurrenssituationen för den svenska träskiveindustrin kan även erinras om att näringsminister Thomas Östros besvarade en fråga (fr. 2005/06:311) av Ola Sundell (m) i november 2005 om vilka åtgärder statsrådet avsåg att vidta för att i enlighet med riksdagsbeslut åstadkomma konkurrensneutralitet för svensk spånskiveindustri. I sitt svar redogjorde näringsministern för att kommissionen vid underhandskontakter ställt sig mycket tveksam till särskilda stödordningar, då sådana inte är förenliga med artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget. Vidare framhölls att stormen i södra Sverige den 8 och 9 januari 2005 ändrat förutsättningarna när det gäller tillgång och pris på råvaran. Statsrådet redogjorde även för att olika förslag till åtgärder studeras inom Regeringskansliet och att i detta arbete ingår att belysa situationen för skogs- och träindustrin inom ramen för pågående branschsamtal.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet vid tidigare tillfällen anfört i samband med att motioner rörande skogs- och träindustrin behandlats är vidareförädling av skogsråvaran av betydelse för tillväxten inom skogsindustrin. På denna punkt delar utskottet således uppfattningen i motion 2005/06: MJ449 (mp, -). I det föregående har även olika åtgärder som statsmakterna vidtagit för att främja utvecklingen inom näringen redovisats. Det innefattar bl.a. genomförandet av den nationella träbyggnadsstrategin och implementeringen av det nyligen presenterade strategiprogrammet för skogs- och träindustrin. Strategiprogrammet innehåller en rad åtgärder vars syfte är att bidra till att den svenska skogs- och träindustrin skall vara världsledande med produkter av ökande förädlingsvärde inom valda marknadssegment och ha en nyckelroll för tillväxten i ett hållbart samhälle. Bland de åtgärder som ingår i strategin kan nämnas forskning inom områdena råvaruutnyttjande och tillgången på skogsråvara. Med hänvisning till det arbete som pågår inom ramen för strategiprogrammet för skogs- och träindustrin anser utskottet att de tillkännagivanden som förordas i nyssnämnda motion rörande virkes- respektive biobränsleuttaget kan avslås.

När det gäller det arbete som Kommittén för träbyggnadsstrategin utför, vilken behandlas i motion 2005/06: N352 (kd), konstaterar utskottet att kommittén årligen skall lämna en redogörelse för arbetsläget till Regeringskansliet. Vidare skall uppdraget avslutas med en redogörelse för vad som uppnåtts senast vid utgången av december 2007. Inom ramen för sitt uppdrag har kommittén bl.a. tagit initiativ till att innovativa flervåningsbostadshus skall uppföras på några platser i landet – Växjö, Falun och Skellefteå. Utskottet anser att kommitténs arbete är angeläget och har inget att erinra mot hur det har utförts. Motionen bör därför avslås av riksdagen.

Med hänvisning till det sagda avstyrks nämnda motioner i berörda delar.

Sten-, betong- och cementindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden beträffande sten-, betong- och cementindustrin. Utskottet framhåller bl.a. att konkurrensneutralitet givetvis måste råda mellan olika byggmaterial och pekar på att den nationella träbyggnadsstrategin syftar till att öka konkurrensen på byggvarumarknaden.

Motionerna

Att regeringen bör införliva byggsektorn, inklusive betongindustrin, i de kommande årens industristrategiska forskningsansatsen anförs i motion 2005/06:N460 (s). Motionärerna framhåller att det är genom ökade satsningar på forskning och utveckling som betongens möjligheter bäst kan tillvaratas.

I motion 2005/06:N259 (m) framhålls att nationella strategier som favoriserar ett byggmaterial framför andra inte bör förekomma. För att betong i framtiden skall vara ett av de byggmaterial som övervägs vid nybyggnation bör marknaden vara konkurrensneutral. Regeringens nationella strategi för främjande av trä i byggandet leder till ineffektivitet och till snedvridning av konkurrensen.

Även i motion 2005/06:N341 (kd) anförs att lika konkurrensvillkor måste råda för olika typer av byggnadsmaterial för att inte missgynna cement- och betongindustrin. Motionären erinrar om den för träindustrin särskilda strategin och framhåller sin uppfattning att staten bör förhålla sig neutral till olika byggnadsmaterial.

I motion 2005/06:N213 (c) argumenteras för en utveckling av användandet av sten. Ett riksdagsuttalande med innebörden att statsmakterna bör satsa mer på användningen av sten anmodas.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2005 avstyrkte utskottet (bet. 2004/05:NU9) tre motioner vari konkurrenssituationen för betong och cement i förhållande till andra byggnadsmaterial behandlades. I sitt ställningstagande framhöll utskottet att betong är ett viktigt byggmaterial och kommer även att vara så framgent. Vidare ansåg utskottet att träbyggnadsstrategin inte innebär att träindustrin kommer att subventioneras på bekostnad av betong- och cementindustrin.

Nationella träbyggnadsstrategins uppdrag

När det gäller vad som anförs i några av de här aktuella motionerna om konkurrensvillkoren för byggmaterial kan erinras om att ordföranden för samordningen av träbyggnadsstrategin enligt uppdraget skall, vilket redogjorts för i tidigare avsnitt om skogs- och träindustrin, samverka med en bred krets av företrädare med intresse i byggfrågor, och tillse att åtgärderna i linje med strategin främjar utvecklingen inom byggsektorn vad gäller utbudet av fler och bättre långsiktigt hållbara alternativ, utifrån objektiva grunder. Ordföranden skall, enligt regeringsbeslutet, beakta det konkurrensrättsliga regelverket och verka för en förbättrad konkurrens på området.

Strategiprogrammet för metallurgi

Med anledning av vad som anförs i motion 2005/06:N213 (c) om att utveckla användningen av sten kan erinras om strategiprogrammet för metallurgi. I november 2005 presenterade regeringen, tillsammans med företag, fackförbund och branschorganisationer, ett strategiprogram för metallurgi. Strategiprogrammet är en del i en serie som även består av Skogs- och trästrategin, Flyg- och rymdstrategin, Fordonsstrategin, Metallurgistrategin, IT- och telekomstrategin och Läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikstrategin. De branscher som omfattas av det strategiska programmet för metallurgi är järn- och stålindustrin, gruvor och smältverk, utrustningsindustrin och industrimineral-, ballast- och stenindustrierna. Visionen är att de svenska metallurgi- och bergnäringarna leder den internationella utvecklingen inom strategiskt utvalda områden. Visionen skall uppnås genom fokus på tre områden, nämligen forskning och utveckling, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Programmet innehåller även förslag till ett antal åtgärder som syftar till att realisera visionen. Bland de åtgärder som redogörs för i programmet kan nämnas framtagandet av ett stålforskningsprogram, ett gruvforskningsprogram och ett program för industrimineral-, ballast- och stenindustrierna. Beträffande det sistnämnda programmet kan nämnas att Sveriges geologiska undersökning (SGU) har i uppdrag att tillsammans med industrin och relevanta myndigheter utforma förslag till ett program. Uppdraget skall redovisas till Näringsdepartementet senast den 1 maj 2006. Vidare anförs i strategiprogrammet att nämnda program särskilt skall bidra till utvecklingen av potentiella innovationsområden, funktionsbaserade högkvalitativa produkter ur industriella mineraler och bergarter med speciellt fokus på miljöteknik och små och medelstora företag.

Fråga om forskning inom byggsektorn

Hösten 2005 ställde Christina Nenes (s) en fråga (fr. 2005/06:184) till utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky om vilka åtgärder denne tänkte vidta för att stärka forskningen inom byggsektorn och särskilt inom betongområdet. I sitt svar framhöll ministern att anslagen till forskningen, både direkt till universiteten och högskolorna och till forskningsråden och Verket för innovationssystem (Vinnova), stärkts genom den forskningspolitiska proposition om forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80) som riksdagen antagit. Statlig huvudfinansiär av forskning om bebyggelse och byggande är Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas). Genom beslut med anledning av propositionen kommer Formas forskningsstöd att öka. Mot denna bakgrund ansåg ministern att det finns goda resurser för forskning om bebyggelse och byggande, bl.a. om forskning inom betongområdet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla det självklara i att konkurrensneutralitet måste råda mellan olika byggmaterial. Med anledning av de motioner vari konkurrensvillkoren för byggmaterial behandlas vill utskottet hänvisa till vad det anförde våren 2005 då liknande yrkanden avslogs av riksdagen. Därtill vill utskottet beträffande den nationella träbyggnadsstrategin, som flera motionärer berör, erinra om att ordföranden för träbyggnadsstrategin enligt uppdraget har att främja utvecklingen inom byggsektorn vad gäller utbudet av fler och bättre långsiktigt hållbara alternativ utifrån objektiva grunder. Vidare framgår av uppdraget att ordföranden skall beakta det konkurrensrättsliga regelverket och verka för en förbättrad konkurrens på området. Uppdraget syftar således till att öka konkurrensen på byggvarumarknaden och inte tvärtom.

När det gäller vad som anføres i motion 2005/06:N460 (s) om forskning på betongområdet vill utskottet påminna om det forskningspolitiska beslut riksdagen fattade våren 2005. Något uttalande från riksdagens sida bör motionen enligt utskottets uppfattning inte föranleda.

Det föreslagna tillkännagivandet i motion 2005/06:N213 (c) om att utveckla användningen av sten bör enligt utskottets mening kunna avslås med hänvisning till strategiprogrammet för metallurgi, vari stenindustrierna ingår.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Gruvnäringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå tre motioner innehållande förslag med bäring på gruvnäringen. Utskottet hänvisar bl.a. till det beslut riksdagen fattade våren 2005 rörande minerallagen och vad utskottet då anförde.

Jämför reservationerna 11 (m, fp, kd) och 12 (mp).

Motionerna

En förnyad översyn av minerallagen i syfte att förstärka den enskilde markägarens förfoganderätt över sin egendom förordas i motion 2005/06:N226 (fp). Motionären menar bl.a. att markägaren eller innehavaren av en nyttjanderätt alltid bör ges möjlighet att yttra sig innan undersökningstillstånd ges.

Vissa ändringar i minerallagen föreslås i motion 2005/06:N355 (fp). Motionärerna anser bl.a. att regeringen bör lämna förslag till ändringar i lagstiftningen som krävs för ett utvidgande av undersökningstillstånd, dvs.

att hänsyn inte bara skall tas till den sökandes lämplighet utan även till lämpligheten av brytning i området. Vidare framhåller de att lagen måste tydliggöras när det gäller behovet av att göra en sammanvägning mellan olika riks- och regionintressen. I motionen förordas även att ansvaret och besluten som rör gruvbrytning i Skåne överförs från Bergmästaren till länsstyrelsen. En sådan överflyttning, anför motionärerna, skulle innebära bättre möjligheter att väga samman olika intressen vid beslut enligt mine-rallagen.

I motion 2005/06:N334 (kd) behandlas LKAB:s malm-brytning i Kiruna. Motionären förordar ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att klargöra betalningsansvaret för de kostnader som en flytt av de cen-trala delarna av Kiruna innebär.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2005 behandlade utskottet regeringens förslag om ändringar i mine-rallagen (prop. 2004/05:40, bet. 2004/05:NU8). Utskottet tillstyrkte – med en mindre modifiering – regeringens förslag om ändringar i lagen. När det gäller markägarens förfoganderätt, vilken tas upp i motion 2005/06:N226 (fp), bör erinras om att synen på äganderätten i samband med mineralla-gen behandlades vid detta tillfälle. Utskottet avstyrkte bl.a. motionsyrkan-den med krav om en ny utredning av äganderätten med hänvisning till att frågan utretts under lång tid och att ytterligare utredningsarbete skulle kunna påverka gruvnäringen negativt. I två reservationer (m, fp, kd; mp) gavs uttryck för avvikande uppfattningar. Även frågan om att markägare och andra sakägare skall ges möjlighet att yttra sig i samband med att ett undersökningstillstånd behandlas hanterades vid detta tillfälle. I detta sam-manhang anförde utskottet att den föreslagna handläggningsordningen inne-bär en rimlig avvägning mellan de olika intressen som föreligger. Det innebär, fortsatte utskottet, att markägarna och andra sakägare får informa-tion om en ansökan om undersökningstillstånd i ett tidigt skede och ges rätt att framföra sina synpunkter i samband med att en arbetsplan formule-ras, dvs. vid en tidpunkt när undersökningsarbetet är mer utarbetat. I en reservation (m, fp, kd) framfördes att fastighetsägare och andra bör ges rätt att inkomma med yttranden innan undersökningstillstånd beviljas. I en annan reservation (mp) förordades att yttranderätten inte bara skall gälla markägare och övriga sakägare utan även människor som normalt använ-der området för jakt, fiske eller svamplockning.

Även de områden som berörs i motion 2005/06:N355 (fp) om villkoren för undersökningstillstånd och länsstyrelsens roll behandlades av utskottet våren 2005 i samband med regeringens proposition om ändringar i mineral-lagen. Utskottet avstyrkte bl.a. en motion (fp) med krav på skärpt lagstift-ning så att vid beviljandet av undersökningstillstånd hänsyn inte enbart tas till den sökandes lämplighet utan även till lämpligheten av brytning över

huvud taget. I sitt ställningstagande framhöll utskottet bl.a. att miljöprövning inte låter sig göras i detta tidiga skede, då varken fyndigheten eller de tekniska möjligheterna att tillgodogöra sig den är kända. Avvikande uppfattningar framfördes i två reservationer (m, fp, kd; mp). Vidare avstyrkte ett enigt utskott motioner innehållande förslag om att länsstyrelserna borde vara beslutande myndighet när det gäller all prövning av tillstånd. I detta sammanhang framhöll utskottet att det krävs specialistkompetens för att genomföra en effektiv och aktiv tillstånds-, tillsyns- och informationsverksamhet i samband med undersökning och utvinning enligt minerallagen. Utskottets uppfattning var att det är näst intill omöjligt att tänka sig att länsstyrelserna skulle kunna bygga upp och underhålla en sådan kompetens.

Strategiprogrammet för metallurgi

Det kan i detta sammanhang även erinras om att gruvnäringen omfattas av det strategiprogram för metallurgi som redogjorts för i avsnittet om sten-, betong- och cementindustrierna. Enligt detta strategiprogram skall Sveriges geologiska undersökning utarbeta och lämna förslag till ett gruvforskningsprogram i samråd med Vinnova och gruvnäringen.

Utskottets ställningstagande

Våren 2005 beslutade riksdagen om ändringar i minerallagen (1991:45) i syfte att bättre balansera gruvföretagens exploateringsintresse mot intresset hos enskilda markägare och andra sakägare. De förslag till ändringar i lagen som då förelades riksdagen hade varit föremål för långvarigt utredningsarbete, och utskottet framhöll i samband med beredningen av ärendet att de föreslagna förändringarna var väl genomlysta genom det grundliga remissarbete som föregått propositionen. Förslagen i motion 2005/06:N226 (fp) rörande markägarens förfoganderätt och i motion 2005/06:N355 (fp) om undersökningstillstånd respektive länsstyrelsernas roll innebär avsteg från det beslut riksdagen då fattade. Som i det föregående redovisats var även dessa frågor föremål för utskottets överväganden våren 2005. Utskottet ser inget skäl för riksdagen att frånga sitt tidigare beslut med anledning av dessa motionsyrkanden.

Enligt utskottets uppfattning bör inte heller motion 2005/06:N334 (kd) föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. När det gäller att klargöra betalningsansvaret för en flytt av de centrala delarna av Kiruna som malmbrytningen medför bör framhållas att ett stort antal myndighetsbeslut krävs för att möjliggöra en utökad malmbrytning.

Med hänvisning till vad som anförts anser utskottet att riksdagen bör avslå här behandlade motionsyrkanden.

Läkemedels- och medicinteknikindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med hänvisning till ett nyligen presenterat strategiprogram avslå en motion rörande läkemedels- och medicinteknisk industri.

Motionen

I motion 2005/06:N274 (c) förordas en översyn av de regelverk som berör den medicintekniska industrin och läkemedelsindustrin för att kunna behålla dessa företag i Sverige. Motionären menar att en översyn av regelverket för dessa företag kombinerat med en relationsöversyn mellan företagens forskningsenheter och vårdgivare och patienter vid sidan av en rimlig lagstiftning för djurförsök behöver göras.

Vissa kompletterande uppgifter

Strategiprogrammet för läkemedel, bioteknik och medicinteknik

I december 2005 presenterade regeringen ett strategiprogram för läkemedel, bioteknik och medicinteknik. I strategiprogrammet redovisas en vision för den svenska läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin samt en åtgärdsplan för hur företag, statliga myndigheter och andra intressenter tillsammans skall uppnå visionen. De deltagande parterna har identifierat ett antal områden där samarbetet mellan aktörerna ytterligare kan förbättras och insatser göras för att stärka och vidareutveckla styrkepositionen för den svenska industrin inom läkemedel, bioteknik och medicinteknik. Av strategiprogrammet framgår att följande huvudområden identifierats:

- Samspelet mellan staten, näringslivet och andra berörda aktörer.
- Biovetenskaplig forskning och utveckling inom strategiska områden.
- Kommersialiseringen av forskningsresultat.
- Kompetensförsörjning och utvecklad dialog.
- Försättningsarna för den branschspecifika produktionen.
- Kvalitet i vården.
- Konkurrenskraftiga ramvillkor.
- Internationaliseringens utmaningar.

Inom dessa huvudområden finns ett antal föreslagna åtgärder. Varje åtgärd har en huvudansvarig aktör utsedd som skall driva processen vidare med stöd av övriga parter.

Fråga om läkemedels- och medicinteknisk industri

I januari 2006 besvarade näringsminister Thomas Östros en fråga (fr. 2005/06:832) av Jörgen Johansson (c) om läkemedelsindustri och medicinteknisk industri. Frågan gällde vad statsrådet avsåg att göra för att garan-

tera den spetsindustri som finns inom läkemedelsindustrin och medicinteknisk sektor rimliga förutsättningar att bedriva sin verksamhet i landet. I sitt svar hänvisade näringsministern till det strategiprogram om läkemedel, bioteknik och medicinteknik som regeringen presenterade i december 2005. Programmet syftar till att lägga upp de långsiktiga strategierna för att garantera en fortsatt gynnsam utveckling inom denna sektor i Sverige. Vidare redogjorde han för att programmet innehåller strategier avseende såväl förutsättningarna att bedriva djurförsök i Sverige som den totala regelbördan för näringslivet inklusive den biovetenskapliga sektorn.

Etisk prövning av djurförsök

När det gäller lagstiftningen om djurförsök, som berörs i motion 2005/06: N274 (c), kan nämnas att riksdagen hösten 2005 antog regeringens proposition om etisk prövning av djurförsök m.m. (prop. 2004/05:177, bet. 2005/06:MJU5). I propositionen föreslogs ändringar i djurskyddslagens (1988:534) bestämmelser om djurförsök. Riksdagen avlog samtidigt ett antal motionsyrkanden på området.

Frågor om djurförsök

I februari 2006 besvarade näringsminister Thomas Östros en fråga (fr. 2005/06:940) av Cecilia Widegren (m) om vilka åtgärder denne avsåg att vidta för att klargöra att eventuella förändringar av villkoren för djurförsök inte tillåts att äventyra strategiprogrammet för läkemedel, bioteknik och medicinteknik. I sitt svar hänvisade näringsministern till att det i strategiprogrammet anges att regeringen kommer att verka för att forskningen skall ha stabila förutsättningar samtidigt som ett starkt djurskydd säkerställs. Regeringen har, menade ministern, således tydligt klargjort att utgångspunkten för den fortsatta verksamheten inom försöksdjursområdet skall vara att forskningens och företagens möjligheter att verka även i fortsättningen skall vara trygga.

Det kan i detta sammanhang även nämnas att jordbruksminister Ann-Christin Nykvist i oktober 2005 svarade på en fråga (fr. 2005/06:166) från Cecilia Widegren (m) om vilka åtgärder hon avsåg att vidta för att de nya regleringarna för handhavande av djurförsök inte begränsar forskningens möjligheter. Jordbruksministern erinrade i sitt svar om den proposition om etisk prövning av djurförsök m.m. som regeringen tidigare under hösten överlämnat till riksdagen. I propositionen aviserar regeringen bl.a. att Djurskyddsmyndigheten skall ges i uppdrag att utreda om det bör införas etisk prövning av avel av försöksdjur liksom att utvärdera det nuvarande klassificeringssystemet för bedömning av djurs smärtupplevelser. I propositionen aviseras även att en särskild utredare kommer att tillkallas för att utreda möjligheten att överklaga de djurförsöksetiska nämndernas beslut. Enligt jordbruksministern syftar det kommande direktivet, de ändringar som föreslås i propositionen liksom de uppdrag regeringen beslutat ge Djurskyddsmyndigheten till att tydliggöra regelverket och stärka djurskyddet för

försöksdjuren. Utgångspunkten är, enligt ministern, att detta skall ske utan att begränsa forskningens eller företagens möjligheter, utan att de skall ges trygga förutsättningar att verka även i framtiden.

Utskottets ställningstagande

Den svenska läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin är en av landets viktigaste näringar. Omkring 800 svenska och internationella företag är i dag verksamma inom utveckling av produkter och tjänster inom läkemedel, bioteknik och medicinteknik i Sverige och ca 50 000 personer arbetar i dessa företag. Utskottet delar således uppfattningen i motion 2005/06:N274 (c) om att det är angeläget att verka för att dessa företag väljer att stanna i Sverige. Samtidigt kan utskottet konstatera att flera av de områden där motionären förordar en översyn inryms i det strategiprogram för läkemedel, bioteknik och medicinteknik som nyligen presenterats. Mot denna bakgrund avstyrks motionen.

Design

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande design. Beträffande industridesign hänvisar utskottet bl.a. till det arbete som Stiftelsen Svensk Industridesign bedriver.

Motionerna

Industridesignens roll betonas i motion 2005/06:N455 (s). Motionärerna framhåller att det är angeläget att industridesignen kan fortsätta att utvecklas såväl nationellt som regionalt och att riksdagen understryker vikten av att en inte ringa del av innovationsanslagen används för att stärka den svenska industridesignen.

I motion 2005/06:Kr235 (m) anmodas två tillkännagivanden rörande form och design, dels om designens tillgänglighet, dels om designens betydelse för näringslivet. Motionärerna menar att det är väsentligt för god form och design att ge de föremål och miljöer vi omger oss med bättre funktion och därigenom göra dem mer tillgängliga. Därtill framhålls att designen i ännu högre grad måste bli näringslivsorienterad.

Vissa kompletterande uppgifter

Våren 2005 avstyrkte utskottet (bet. 2004/05:NU9) enhälligt motionsyrkanden likalydande med dem i motion 2005/06:Kr235 (m). Vid detta tillfälle hänvisades till att utskottet våren 2004 avstyrkt två likalydande motionsyrkanden med hänvisning till att de till vissa delar ansågs tillgodosedda genom satsningen Designåret 2005.

När det gäller industridesign kan nämnas att Stiftelsen Svensk Industri-design (SVID) under perioden 2003–2005 haft regeringens uppdrag att genomföra ett nationellt designprogram om totalt 63 miljoner kronor. Målet för programmet var att med hjälp av design utveckla konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet. Tio nationella projekt genomfördes. En slutlig utvärdering av hela programmet kommer att lämnas i juni 2006. För år 2006 har SVID:s grundanslag ökats från 10 till 13 miljoner kronor.

I Nuteks produktutvecklingsprogram som startade år 2005 har designens betydelse i samband med produktutveckling och produktionsprocesser särskilt pekats ut. I regleringsbrevet för år 2006 anförts att designens betydelse för utveckling av produkter, tjänster och produktionsprocesser bör beaktas inom ramen för programmet. Programsatsningen under år 2006 omfattar ca 57 miljoner kronor och sker i samarbete med 20 s.k. partnerskap runt om i landet.

I samband med Designåret 2005 har Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) genomfört en studie om design för innovation och tillväxt (A 2005:003). Rapporten syftar till att vara en introduktion till designfrågor för aktörer intresserade av innovation och tillväxt. Vidare kan nämnas att ITPS i regleringsbrev för år 2006 fått i uppdrag att genomföra en studie om andra länders designpolitik och politiska insatser inom området. Studierna skall särskilt belysa designpolitik för ökad konkurrenskraft, bl.a. skall analyseras vilka styrkor och svagheter Sverige har i förhållande till de undersökta länderna. Resultatet skall avrapporteras till Regeringskansliet i november 2006.

Det kan i detta sammanhang även erinras om att designforskning togs upp i regeringens proposition om forskning för ett bättre liv som riksdagen behandlade våren 2005 (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15). I detta sammanhang redovisade regeringen bl.a. sin bedömning att en särskild satsning på en forskarskola i design är motiverad för att främja nationell samverkan på området.

Utskottets ställningstagande

En ökad konkurrens och högre krav från kunder har bidragit till att design har blivit en allt viktigare konkurrensfaktor för företagen. För att svenska företag skall kunna hävda sig, inte minst i dagens internationella konkurrenssituation, är en medvetenhet om designens betydelse viktig. Oavsett om det handlar om att utveckla varor, tjänster, processer, budskap eller

miljöer kan en genomtänkt design och designpolicy medverka till framgång för företagen. De satsningar som görs på designområdet är, enligt utskottets uppfattning, därför viktiga för svensk tillväxt.

När det gäller industridesign, som lyfts fram i motion 2005/06:N455 (s), vill utskottet erinra om det arbete Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) utför. SVID arbetar bl.a. med att öka företags och organisationers användning av design och öka medvetenheten om designens betydelse som konkurrensfördel. Verksamheten bedrivs i hela landet med regionala kontor och samarbetskontor med olika regionala aktörer. Som tidigare redovisats uppmärksammas designens betydelse även i andra sammanhang, däribland i Nuteks produktutvecklingsprogram. Med hänvisning till detta arbete avstyrks motionen.

Motion 2005/06:Kr235 (m), vari bl.a. designens betydelse för näringslivet behandlas, avstyrks med hänvisning till vad utskottet tidigare anfört när identiska motionsyrkanden som de här aktuella behandlats. Utskottet vill med anledning av vad som sägs i motionen beträffande tillgänglig design, bl.a. för funktionshindrade, erinra om att Socialdepartementet under Designåret 2005, tillsammans med Hjälpmedelsinstitutet, anordnade en konferensen med fokus på detta.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Innovationer och nyföretagande, punkt 1 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N478 yrkande 5 och 2005/06:N480 yrkande 28 och avslår motionerna 2005/06:N323, 2005/06:N356, 2005/06:N365 och 2005/06:N421.

Ställningstagande

Vi anser att den av regeringen förda innovationspolitiken brister på flera fundamentala punkter. En av de allvarligaste svagheter i det svenska innovationssystemet är den bristande förmågan att omsätta högkvalitativ forskning och patent i nya och växande företag, trots att den svenska forskningen ligger i internationell toppklass inom flera områden och att Sverige har en bra position när det gäller antal sökta patent. Ett av huvudskälen till denna bristande förmåga är avsaknaden av ett företagsklimat som främjar entreprenörskap och kreativitet. Utan ett sådant företagsklimat kommer statsmakternas satsningar på kommersialisering av forskningsresultat att komma till korta.

Vår uppfattning är att en bred och långsiktig politik krävs för att slå vakt om den svenska forskningens höga kvalitet samt säkerställa att forskningen i större utsträckning resulterar i företagande och arbetstillfällen. Den arbetsgrupp om tillväxtregion Sverige som Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet bildat inom ramen för Allians för Sverige har nyligen presenterat en rad förslag rörande bl.a. företagande och innovationer i syfte att göra det mer lönsamt att arbeta, att anställa och att starta och driva företag. Det program som presenteras i arbetsgruppens rapport om en rivstart för Sverige (februari 2006) vilar på tre ben i form av satsningar på tillväxt, småföretagare och

en individanpassad arbetsmarknadspolitik. Vi står bakom dessa förslag som vi menar kommer att lägga grunden för ett mer gynnsamt klimat för entreprenörer och företagare.

Därutöver anser vi att mer satsningar bör göras på forskning vid universitet och högskolor för att befrämja det svenska innovationssystemet. Vidare är det viktigt att högskolornas förmåga att bistå forskare som vill kommersialisera sina forskningsresultat förbättras genom att stärka de holdingbolag som i dag har denna uppgift. På sikt behöver även statsmakternas basfinansiering till forskningsinstitutet väsentligt förstärkas. Därtill bör behovet av mer genomgripande förändringar av strukturen för institutforskningssektorn analyseras noga.

Det ovan sagda innebär även att vi delar de uppfattningar som framförs i motionerna 2005/06:N478 (kd) och 2005/06:N480 (kd) om åtgärder för att underlätta kommersialiseringen av patent. Vi anser således att regeringen bör åläggas att återkomma till riksdagen med en tydlig innovationsstrategi med den inriktning som vi här förordar. Dessutom bör frågan om möjligheterna för anställda att utveckla egna idéer på arbetsplatsen med rätt till eget patent utredas.

Till skillnad från vad som sägs i motionerna 2005/06:N365 (s) och 2005/06:N421 (s) anser vi att det måste bli lättare att starta företag. Att, som motionärerna vill, införa någon form av näringskörkort för företagare är oss ytterst främmande. Sverige behöver fler nya företag och fler växande företag, varför statsmakterna måste verka för att göra det enklare att starta företag – inte tvärtom. Ett led i detta vore exempelvis att alla redan vid födseln erhöi en F-skattsedel som sedan, vid 18-årsåldern, kunde aktiveras av de personer som vill starta företag.

Med det anförda tillstyrks motionerna 2005/06:N478 (kd) och 2005/06:N480 (kd) i berörda delar. Motionerna 2005/06:N323 (m) och 2005/06:N356 (m) avstyrks i den mån de inte blir tillgodosedda genom detta ställningstagande. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

2. Kapitalförsörjning, punkt 2 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:MJ532 yrkande 4, 2005/06:N434 yrkandena 6 och 8, 2005/06:N480 yrkande 10 och 2005/06:A309 yrkande 26 och avslår motionerna 2004/05:N245, 2004/05:N308 yrkande 5, 2004/05:N447, 2005/06:MJ448 yrkande 3,

2005/06:N235, 2005/06:N308 yrkande 3, 2005/06:N327, 2005/06:N387 yrkandena 3 och 4, 2005/06:N456, 2005/06:N468 och 2005/06:A308 yrkande 5.

Ställningstagande

Vår uppfattning är att det i första hand inte är statsmakternas uppgift att förse företagen med riskkapital. Statens främsta roll är att skapa stabila och goda förutsättningar för kapitalbildning och att etablera spelreglerna på finans- och kapitalmarknaderna. Lagregler och skattesystem bör utformas på ett sådant sätt att kapitalbildning och privat utlåning underlättas. Först när denna typ av insatser inte bedöms vara tillräckliga bör direkta statliga insatser för att underlätta kapitalförsörjningen för företag övervägas.

I den rapport om en rivstart för Sverige som en arbetsgrupp bestående av företrädare för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet nyligen framlagt lämnas ett antal förslag rörande såväl skattesänkningar som regelförändringar, som, om de genomförs, förbättrar förutsättningarna för den privata kapitalbildningen och tillgången på kapital för främst små och medelstora företag. Rapporten innehåller även förslag som syftar till att underlätta finansieringen för mindre företag.

Som anförs i motion 2005/06:N434 (m) kan statsmakterna ha en roll att spela när det gäller investeringar i tidiga skeden, framför allt när det gäller mindre företag med begränsad tillgång till säkerheter och utan en lång kredithistoria. Vi förordar därför, i likhet med motionärerna, införandet av ett statligt kreditgarantisystem för små och medelstora företag. Sådana garantier kan ges antingen direkt av staten, via lämplig myndighet, eller genom lokala kreditgarantiföreningar med statlig uppbackning. Vidare förespråkar vi en grundlig översyn av dagens system för företagsstöd. Inriktningen måste vara att antalet stödformer och myndigheter på området minskas betydligt, och vi håller det som sannolikt att de kreditgarantier som här förordas kommer att kunna ersätta många av dagens mer specifikt inriktade stöd.

Mot den bakgrund som här redovisats kan det, i likhet med vad som sägs i motion 2005/06:N480 (kd), även finnas skäl att tillsätta en utredning som ser över hela kapitalmarknaden. Inom ramen för en sådan utredning anser vi vidare att behovet av att inrätta riskkapitalfonder för miljöinvesteringar i näringslivet i enlighet med vad som anförs i motion 2005/06:MJ532 (c) och att införa entreprenörslån enligt den modell som förordas i motion 2005/06:A309 (c) bör ses över.

Med det anförda tillstyrks nämnda motioner i berörda delar. Motionerna 2004/05:N245 (m), 2005/06:N235 (m) och 2005/06:N308 (m, fp, kd, c) avstyrks i den mån de inte blir tillgodosedda genom detta ställningstagande. Övriga här aktuella motioner avstyrks i motsvarande delar.

3. **Kapitalförsörjning, punkt 2 (mp)**

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:MJ448 yrkande 3 och 2005/06:N387 yrkandena 3 och 4 samt avslår motionerna 2004/05:N245, 2004/05:N308 yrkande 5, 2004/05:N447, 2005/06:MJ532 yrkande 4, 2005/06:N235, 2005/06:N308 yrkande 3, 2005/06:N327, 2005/06:N434 yrkandena 6 och 8, 2005/06:N456, 2005/06:N468, 2005/06:N480 yrkande 10, 2005/06:A308 yrkande 5 och 2005/06:A309 yrkande 26.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motion 2005/06:N387 (mp) anser jag att det fordras insatser för att stimulera det lokala ägandet. Ägandet av företag har under lång tid successivt förändrats från lokalt ägande till större företag och koncerner. En sådan förändring är ofta skadlig för den lokala utvecklingen av näringslivet. En region måste ha ett rikt och diversifierat näringsliv för att kunna uppnå en stark och långsiktig utveckling. För att bidra till detta och för att öka sysselsättningen måste det lokala ägandet av företag stimuleras. Enligt min uppfattning bör regeringen därför utreda förutsättningarna för att införa statliga lån med låg ränta till lokala investmentbolag. Sådana lån skulle enligt min mening stimulera bildandet av nya lokala investmentbolag, vilka skulle investera i lokala företag och därigenom skapa nya arbetstillfällen. Vidare bör regeringen se över hur bildandet av lokala nätverk och informationsplatser för handel med lokala aktier kan stimuleras.

När det gäller att förbättra tillgången till kapital för de små företagen finns det även andra åtgärder som kan vara av intresse att studera närmare. Som sägs i motion 2005/06:MJ448 (mp) kan ett system med sänkt skatt vid investeringar i små företag vara ett alternativ. Ett annat är att företag som använder sin egen vinst till investeringar i nya små företag kan få skjuta upp beskattningen av de medel som investeras. Även förutsättningarna för att införa etableringskonton med möjlighet att skattefritt avsätta pengar inför en framtida företagsstart kan vara en möjlighet. För att klargöra de här skisserade möjligheterna bör regeringen tillsätta en utredning som närmare granskar dessa.

Med det anförda tillstyrks motionerna 2005/06:MJ448 (mp) och 2005/06:N387 (mp) i här aktuella delar. Övriga motioner avstyrks i motsvarande delar.

4. Insatser för särskilda grupper, punkt 3 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Sf331 yrkande 17, 2005/06:Sf333 yrkande 2, 2005/06:Sf334 yrkande 28, 2005/06:Sf383 yrkande 5, 2005/06:Sf389 yrkande 13, 2005/06:So552 yrkandena 4 och 5, 2005/06:N480 yrkandena 18 och 25, 2005/06:N481 yrkande 16, 2005/06:A309 yrkandena 28 och 30 samt 2005/06:A310 yrkande 5 och avslår motionerna 2005/06:Sf336 yrkande 19, 2005/06:N240, 2005/06:N251, 2005/06:N253, 2005/06:N294 och 2005/06:N415.

Ställningstagande

I ett antal motioner förordas olika åtgärder för att underlätta företagande dels för kvinnor, dels för invandrare och funktionshindrade. Enligt vår mening bör möjligheten för landets invånare att starta och driva företag i första hand underlättas genom övergripande förändringar av de villkor under vilka företagare verkar. Det innefattar bl.a. att reformera skattesystemet, att genomföra långtgående regelförenklingar, att förbättra trygghetssystemen för företagare och att underlätta för anställningar. En rad åtgärder med denna inriktning har nyligen presenterats av den arbetsgrupp för tillväxt som Allians för Sverige låtit tillsätta.

Samtidigt ser vi det som motiverat med olika åtgärder för att ytterligare bidra till att öka företagandet bland vissa grupper. Liksom motionärerna bakom motionerna 2005/06:N480 (kd) och 2005/06:N481 (c) anser vi att kvinnor som företagare är en underutnyttjad resurs. Fler kvinnor som startar och driver företag skulle ge Sverige en starkare ekonomisk utveckling. Det skulle även få andra positiva effekter. En sådan effekt är att fler kvinnor skapar och deltar i de informella nätverk från vilka styrelseledamöter, vd:ar och ordförande rekryteras. Fler kvinnor i näringslivet skulle enligt vår uppfattning motverka de könsroller och normer som exkluderar kvinnor från inflytande och delaktighet i samhället. Vi förordar därför, i likhet med vad som görs i motion 2005/06:A309 (c), att ett särskilt program för kvinnors företagande inrättas. Ett sådant program skulle bl.a. kunna omfatta särskilda kvinnolån, forskning kring kvinnors företagande och affärsrådgivning riktad till kvinnor. Därtill ser vi det som angeläget att områden där den statliga sektorn dominerar öppnas upp för privata alternativ. Ökade möjligheter att starta eget inom sjukvård, skola och barnomsorg är centralt, inte minst för att förverkliga människors egenmakt. Riksdagen

bör också, som sägs i motion 2005/06:N481 (c), tillse att regeringen uppdrar åt berörda myndigheter att redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att ge kvinnor som är företagare ett jämställt bemötande och vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas.

Som anförs i motion 2005/06:Sf333 (c) kan de allmänna bristerna i det svenska företagsklimatet förväntas ge invandrare särskilda svårigheter. Vi anser att i ett företagsamt Sverige skall alla människor, oavsett kön, etnisk bakgrund eller bostättningsort, ha samma möjligheter att starta och driva en egen verksamhet. Enligt vår uppfattning bör därför möjligheten att inrätta s.k. solidaritetsbanker i socialt utsatta bostadsområden prövas i enlighet med vad som förordas i motionerna 2005/06:Sf331 (m), 2005/06:Sf383 (fp) och 2005/06:A309 (c). Dessa banker skall kunna förmedla räntefria lån men även på andra sätt bistå personer som vill starta företag.

I likhet med vad som sägs i motion 2005/06:So552 (c) anser vi att det bör tillsättas en utredning om hur stödinsatserna för företagande kan behöva anpassas för att underlätta för funktionshindrade att starta och driva företag. Utredningen bör även studera om och hur ett ökat företagande bland funktionshindrade kan införas som ett mål för näringspolitiken.

Därutöver vill vi i detta sammanhang även framhålla vikten av att förbättra attityderna till företagande, inte minst bland unga. Vi anser bl.a. att entreprenörsperspektivet bör bli en viktig del av utbildningen på alla nivåer inom det svenska utbildningssystemet. Att skapa företagsamma och kreativa individer bör således vara ett av skolans mål.

Riksdagen bör genom ett uttalande ställa sig bakom vad vi här anfört om insatser för särskilda grupper. Därmed blir nämnda motioner tillgodosedda i berörda delar och de tillstyrks. Även motionerna 2005/06:Sf389 (kd), 2005/06:Sf334 (c) och 2005/06:A310 (c) kan därigenom anses tillgodosedda i här aktuella delar och de tillstyrks. Övriga motioner avstyrks i motsvarande delar.

- 5. Neutronforskningsanläggningen ESS, punkt 4 (m, fp, kd, c)**
av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 5. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N312 yrkande 1 och avslår motionerna 2005/06:N312 yrkande 2, 2005/06:N420, 2005/06:N470 och 2005/06:N474 yrkande 18.

Ställningstagande

Utskottet har här att ta ställning till motioner rörande dels byggandet av en neutronforskningsanläggning i Sverige, dels lokaliseringen av en sådan anläggning. Som i det föregående redogjorts för har regeringen låtit utreda frågan. Utskottet har när det gäller den planerade anläggningen tidigare framhållit att den bedöms bli en viktig del i Europas infrastruktur för forskning och teknisk utveckling inom flera strategiskt betydelsefulla områden. Mot denna bakgrund har utskottet även påpekat att det vore av värde om Sverige skulle stå som värdland för anläggningen. Enligt vår uppfattning krävs naturligtvis en sammanvägd bedömning av alla faktorer innan ett beslut kan tas. Vi anser dock att regeringen på ett aktivare sätt måste fortsätta att driva frågan om en neutronforskningsanläggning i Sverige. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Med det anförda tillstyrks delvis motion 2005/06:N312 (m). Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

6. Neutronforskningsanläggningen ESS, punkt 4 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 6. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N470 och avslår motionerna 2005/06:N312 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N420 och 2005/06:N474 yrkande 18.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motion 2005/06:N470 (mp, –) anser jag att riksdagen bör markera att någon neutronforskningsanläggning inte skall byggas i Lund. På regeringens uppdrag har f.d. statsrådet Allan Larsson utrett frågan och dennes rekommendation är att regeringen bör avge en avsiktsförklaring innebärande att Sverige förbereder ett erbjudande om värdskap för ESS. Utredningen bygger på att anläggningen skall placeras i Lund. Jag ser det dock som anmärkningsvärt att utredningen uteslutit miljöaspekterna och bortsett från den kritik som finns från miljöorganisationer när det gäller att lokalisera anläggningen till Lund. Hittillsvarande redovisningar pekar på att anläggningen kommer att ha en negativ inverkan på Lunds – Skånes – möjligheter att bidra till uppfyllelsen av de nationella miljö kvalitetsmålen. Vidare finns det anledning att tro att anläggningen skulle bryta mot flera av miljöbalkens hänsynsregler. Därtill anser jag att det finns oklarheter kring finansieringen av anläggningen samt en risk för att projektet blir betydligt dyrare för svensk del än beräknat, något som även Statskontoret pekat på.

Med det anförda tillstyrks nämnda motion. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

7. **Övrigt om forskning och utveckling, punkt 5 (m, fp, kd, c)** av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ub589 yrkande 5 och 2005/06:N434 yrkande 1 och avslår motionerna 2005/06:Ub259 yrkandena 5 och 6, 2005/06:Ub586 yrkande 9, 2005/06:N224 yrkande 2, 2005/06:N225, 2005/06:N281, 2005/06:N295, 2005/06:N400 yrkandena 1–8, 2005/06:N414 yrkande 1 och 2005/06:N474 yrkandena 15 och 17.

Ställningstagande

Enligt vår mening behöver Sverige en forskningspolitik som bidrar till att ge landet en möjlighet att bli en långsiktigt framstående aktör i det snabbt framväxande, globala kunskapsområdet. Detta innebär bl.a. starka, självständiga universitet och en mångfald av forskningsfinansiärer. Vidare behövs ett företagsklimat som gör att Sverige kan behålla de stora företagens forskning i landet, locka hit andra företag och göra det möjligt för en ny generation av små och medelstora företag att etableras och växa.

I samband med att riksdagen våren 2005 behandlade propositionen om forskning för ett bättre liv redogjorde vi ingående för vår syn på forskningspolitiken, inte minst beträffande den behovsmotiverade forskningen. Vi vidhåller den kritik mot regeringens forskningspolitik som vi vid detta tillfälle redovisade (yttr. 2004/05:NU1y).

Vi vill i detta sammanhang även hänvisa till den rapport om mer kunskap som en arbetsgrupp bestående av företrädare för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet inom ramen för Allians för Sverige presenterade i februari 2006. I överensstämmelse med vad som sägs i nämnda rapport anser vi att en rad åtgärder behöver vidtas för att stärka landets förmåga att vara en ledande forskarnation. Några åtgärder som kan nämnas är att öka de statliga resurserna till forskning, att ge forskningen större frihet, att fördela statliga resurser så att kvalitet premieras, att stimulera kommersialiseringen av forskningsresultat, att förbättra villkoren för doktorander och forskare och att förbättra förutsättningarna för spetsforskning. Detta är, enligt vår mening, åtgärder som kan bidra till att stärka svensk forskning.

När det gäller här aktuella motioner delar vi således den uppfattning som framförs i motion 2005/06:N434 (m) om att åtgärder behöver vidtas för att stärka banden mellan forskning och näringsliv för att underlätta att forskningsresultaten resulterar i nya och växande företag. Av detta skäl förordar vi även en översyn av den svenska institutsforskningen med syftet att förbättra dessa förhållanden. Vidare ställer vi oss bakom kraven i motion 2005/06:Ub589 (kd) om att de mindre företagens forsknings- och utvecklingsarbete behöver ytterligare stimulans. Ett system med skattelättnader för företag som investerar i forskning och utveckling kan som i motionen anføres vara en möjlig väg och bör därför närmare undersökas. Riksdagen bör genom ett uttalande tillse att regeringen vidtar åtgärder i enlighet med vad vi här har anfört.

Med det sagda tillstyrks nämnda motioner i berörda delar. Övriga motionsyrkanden som är aktuella i detta sammanhang avstyrks.

8. Social ekonomi, punkt 6 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 8. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N480 yrkande 9 och 2005/06:A363 yrkande 17 och avslår motionerna 2005/06:Fi229 yrkandena 1 och 3, 2005/06:So696 yrkande 1, 2005/06:N215 yrkandena 1 och 3, 2005/06:N346, 2005/06:N354, 2005/06:N391, 2005/06:N403, 2005/06:N418 och 2005/06:N464.

Ställningstagande

Som vi tidigare anfört är det i första hand företagsklimatet som behöver förbättras för att fler jobb skall skapas och för att Sverige skall få en ökad tillväxt och välfärd. Den sociala ekonomin, vilken berörs i ett antal motioner, innefattar en mängd olika verksamheter med det gemensamma att de bygger på ett engagemang underifrån utan utpräglat vinstsyfte. Vi vill med anledning av dessa motioner framhålla att det sociala företagandet kan spela en betydelsefull roll för de människor som har särskilt svårt att komma in på arbetsmarknaden. Satsningar på socialt företagande kan generera en samhällsekonomisk vinst genom att människor går från bidrag till arbete. Detta ger ökade skatteintäkter och minskade samhällskostnader.

När det gäller lokala kooperativa utvecklingscentrum, vilka berörs i motion 2005/06:N480 (kd), anser vi i likhet med motionärerna att regeringen bör utreda hur dessa utvecklingscentrum framgent bättre kan tillvaratas inom såväl arbetsmarknadspolitiken som regionalpolitiken.

Med det anförda tillstyrks nämnda motion. Det ovan sagda ligger även i linje med vad som anføres i motion 2005/06:A363 (c) om socialt företagande och arbetshandikappade, varför motionen kan anses tillgodosedd och också den tillstyrks. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

9. Social ekonomi, punkt 6 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservation 9. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Fi229 yrkandena 1 och 3 samt avslår motionerna 2005/06:So696 yrkande 1, 2005/06:N215 yrkandena 1 och 3, 2005/06:N346, 2005/06:N354, 2005/06:N391, 2005/06:N403, 2005/06:N418, 2005/06:N464, 2005/06:N480 yrkande 9 och 2005/06:A363 yrkande 17.

Ställningstagande

Den sociala ekonomin inbegriper en mängd olika verksamheter och en mångfald av organisationsformer. Gemensamt för alla dessa verksamheter är att de har ett samhälleligt mål för sin verksamhet där den ekonomiska delen och eventuell vinst endast är ett medel för att uppnå detta.

Jag anser, i likhet med vad som anføres i motion 2005/06:Fi229 (mp, -), att utvecklingspotentialen inom den sociala ekonomin är stor i Sverige, liksom de potentiella samhälleliga vinsterna. Inom den sociala ekonomin får människor möjlighet att använda sin kreativitet och initiativförmåga för att skapa en verksamhet som kommer andra till del. Vidare kan framhållas att socialt företagande ger arbetstillfällen, ofta även för människor som har svårt att klara konkurrensen på den reguljära arbetsmarknaden. Med hänvisning till dessa skäl förordar jag att följande åtgärder vidtas för att förbättra förutsättningarna för den sociala ekonomin. För det första bör den sociala ekonomins roll och potential uppmärksammas i större utsträckning än vad som är fallet i dag. För att synliggöra den sociala ekonomin bör regeringen utveckla stöd och samverkansformer för kunskapsspridning inom området. För det andra måste möjligheterna till krediter och lån till den sociala ekonomins aktörer stärkas. Jag förordar därför att en utredning tillsätts med syfte att ta fram förslag till ett fungerande system med lån, mikrokrediter och bidrag för dessa aktörer. Riksdagen bör genom ett uttalande tillse att regeringen vidtar de åtgärder som här förordats.

Med det anförda tillstyrks nämnda motion i berörda delar. Övriga här aktuella motioner avstyrks i motsvarande delar.

10. Turistnäringen, punkt 7 (m, fp, kd, c)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 10. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06: MJ519 yrkande 28, 2005/06: N437 yrkandena 6 och 7, 2005/06: N440 yrkandena 2 och 4, 2005/06: N445 yrkandena 1, 3–6, 10 och 12, 2005/06: N478 yrkande 10 och 2005/06: N482 yrkande 4 och avslår motionerna 2005/06: MJ350 yrkande 2, 2005/06: MJ444 yrkande 2, 2005/06: N202, 2005/06: N216 yrkandena 1 och 2, 2005/06: N218, 2005/06: N219, 2005/06: N247, 2005/06: N258, 2005/06: N263 yrkande 2, 2005/06: N283, 2005/06: N299, 2005/06: N304 yrkande 6, 2005/06: N335, 2005/06: N340, 2005/06: N360, 2005/06: N361, 2005/06: N373, 2005/06: N379, 2005/06: N417, 2005/06: N419 yrkandena 1 och 2, 2005/06: N424, 2005/06: N429 och 2005/06: N449.

Ställningstagande

Vi anser att det finns en stor ekonomisk och sysselsättningsmässig potential inom turistnäringen. Enligt vår mening krävs dock ett antal förändringar i den förda politiken, såväl beträffande den generella näringspolitiken som i fråga om åtgärder direkt riktade till turistnäringen, för att denna potential skall kunna tillvaratas. När det gäller näringspolitiken är det i första hand förändringar för att åstadkomma ett generellt bättre näringsklimat i syfte att underlätta för företagande som vi åsyftar. Hur vi menar att detta skall åstadkommas framgår av de ställningstaganden som tidigare lämnats i detta betänkande, bl.a. i avsnitten rörande innovationer och nyföretagande respektive kapitalförsörjning. I samband med att riksdagen våren 2005 behandlade regeringens turistpolitiska proposition redogjorde vi för vår syn beträffande inriktningen av turistpolitiken. Vi vidhåller den kritik som vi vid detta tillfälle framförde när det gäller den av regeringen förda politiken samt refererar till de åtgärdsförslag som vi då framlade.

Med anledning av de motioner utskottet här har att ta ställning till vill vi anföra följande. I enlighet med vad vi ovan sagt samt vad som framförs i motion 2005/06: N440 (m) om branschens förutsättningar menar vi att villkoren för turistnäringen måste förbättras. Vi förordar därför att det tillsätts en utredning med uppgift att analysera konsekvenserna av att likställa villkoren för turistnäringen med de villkor som råder för övrig industri i

landet samt för turistnäringen i våra grannländer. När det gäller marknadsföringen av Sverige som turistland anser vi att den är underdimensionerad. I likhet med vad som påpekas i flera motioner, däribland motion 2005/06:N478 (kd), anser vi att resursmässiga förstärkningar måste ske på området. Vi vill även framhålla forskningens betydelse för turistnäringen och delar uppfattningen i motion 2005/06:N445 (kd) om att riksdagen bör göra ett uttalande för att markera att forskning inom området är en betydelsefull del för att stödja den svenska turistnäringen. Vi står också bakom förslaget i sistnämnda motion när det gäller att förbättra tillgången på riskkapital för turistföretagen, vari ändringar i förmånsrätten är en viktig del.

Vidare anser vi att målet för statsmakernas turistsatsningar till sin karaktär är alltför diffust; målet behöver kompletteras med kvantitativt mätbara mål för att möjliggöra uppföljning och utvärdering av politiken för att, vid behov, kunna korrigera denna. En möjlig målformulering är att antalet utländska turister med minst en övernattning i Sverige skall öka med 25 % till år 2010. Riksdagen bör därför, med bifall till motionerna 2005/06:N437 (fp) och 2005/06:N445 (kd), begära att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till sådana mål.

I detta sammanhang vill vi även påtala infrastrukturens betydelse för turismen och menar att turismen, i likhet med vad som anförs i motion 2005/06:N437 (fp), i större utsträckning måste vägas in vid lokala infrastrukturplaneringar.

Som anförs i motionerna 2005/06:N440 (m), 2005/06:MI350 (fp) och 2005/06:N445 (kd) anser vi vidare att mer kan göras för att tillvarata möjligheterna inom områden såsom natur- och landsbygdsturism, fisketurism, evenemangs- och konferensturism samt fjäll- och skärgårdsturism. Därtill vill vi framhålla vår uppfattning att statliga myndigheter, såsom länsstyrelserna, Nutek, Almi och Arbetsmarknadsverket, bör engageras för att bistå utvecklingen av turistnäringen. Detta är inte minst viktigt i landets norra delar. Även på denna punkt förordar vi således ett tillkännagivande från riksdagen, vilket innebär att vi står bakom motion 2005/06:N482 (c) i denna del.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motioner i här aktuella delar. Motionerna 2005/06:N202 (m), 2005/06:N219 (fp), 2005/06:N263 (c), 2005/06:N283 (m), 2005/06:N304 (fp) och 2005/06:N340 (m, fp, kd, c) avstyrks i den mån de inte blir tillgodosedda genom detta ställningstagande. Övriga motioner avstyrks i motsvarande delar.

11. Gruvnäringen, punkt 10 (m, fp, kd)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Yvonne Ångström (fp), Anne-Marie Pålsson (m), Krister Hammarbergh (m) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 11. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N226 och avslår motionerna 2005/06:N334 och 2005/06:N355 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Med anledning av motion 2005/06:N226 (fp) rörande markägarens förfoganderätt och motion 2005/06:N355 (fp) om undersökningstillstånd respektive länsstyrelsernas roll vill vi erinra om de ställningstaganden vi gjorde i samband med att riksdagen våren 2005 beslutade om ändringar i minerallagen (1991:45). I detta sammanhang anförde vi bl.a. att äganderättsfrågan bör utredas närmare, då den är av stor principiell betydelse. Vidare uttryckte vi vår uppfattning, vilken i stor utsträckning överensstämmer med vad som sägs i den förstnämnda motionen, att fastighetsägare och andra sakägare bör ges rätt att inkomma med yttranden innan undersökningstillstånd beviljas. Vår grundinställning kvarstår, dvs. att det inte går att bortse från att äganderätten har en mycket stor betydelse som drivkraft för tillväxt och utveckling. Vi kan i dagsläget dock inte sätta en klar gräns mellan fastighetsägarens rätt och gruvnäringens behov; detta måste utredas. Eftersom äganderättsfrågan är av stor principiell betydelse bör den utredas närmare inom ramen för den grundläggande fastighetsrättsliga lagstiftningen. Riksdagen bör, med bifall till motion 2005/06:N226 (fp), begära att regeringen vidtar åtgärder i enlighet med vad vi här sagt.

12. Gruvnäringen, punkt 10 – motiveringen (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Ställningstagande

I samband med att riksdagen våren 2005 beslutade om vissa ändringar i minerallagen (1991:45) i syfte att bättre balansera gruvföretagens exploateringsintresse mot intresset hos enskilda markägare och andra sakägare redogjorde jag för mina ståndpunkter beträffande lagstiftningen på området. Som jag vid detta tillfälle uttryckte anser jag att en hållbar utveckling bör vara utgångspunkten för den svenska mineralpolitiken. Regeringens mineralpolitik baseras tyvärr inte på detta grundbegrepp. I likhet med vad jag då anförde finns behov av en översyn av regelverket på mineralområdet i syfte att dels anpassa innehållet till en övergripande politik för en

hållbar utveckling på området, dels inordna lämpliga bestämmelser i miljöbalken. De här aktuella motionerna bör enligt min uppfattning emellertid inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Med det anförda avstyrks samtliga motioner i berörda delar.

Särskilt yttrande

Kapitalförsörjning, punkt 2 (v)

Gunilla Wahlén (v) anför:

Även om jag delar utskottets uppfattning att riksdagen inte bör göra ett uttalande om att s.k. Kanadafonder närmare skall utredas vill jag framhålla min ståndpunkt att det är angeläget att analysera och diskutera riskkapitalförsörjningen i olika delar av landet samt hur ett långsiktigt regionalt ägande kan uppmuntras. En intressant konstruktion i detta sammanhang är de regionala s.k. strukturutvecklingsfonderna som under 1980- och 1990-talen startades i Kanada. Enligt min mening kan det framöver vara av intresse att i lämpligt sammanhang studera dessa närmare.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:N245 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om kreditgarantier.

2004/05:N308 av Bengt-Anders Johansson m.fl. (m, fp, kd, c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behov av riskkapital.

2004/05:N447 av Kenth Högström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av riskkapital för ny- och småföretagsamhet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:Fi229 av Peter Eriksson m.fl. (mp, -):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen bör ta initiativ för att utveckla stöd och samverkansformer för kunskapsspridning och utvecklingsstöd för den sociala ekonomin.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen låter utreda möjligheterna att skapa ett fungerande system för lån, mikrokrediter, investeringsfonder och bidrag till utvecklandet av den sociala ekonomin.

2005/06:Sf331 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om åtgärder för att öka nyföretagandet i utsatta bostadsområden.

2005/06:Sf333 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att invandrares företagande måste prioriteras i högre utsträckning än i dag och beaktas vid näringspolitikens utformning.

2005/06:Sf334 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att möjliggöra för människor från andra länder att
satsa på företagande och entreprenörskap i Sverige.

2005/06:Sf336 av Lars Ohly m.fl. (v):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Almi bör ges i uppdrag att skapa mötesplatser
med mentorer för invandrade som vill starta eget företag.

2005/06:Sf383 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att frigöra riskkapital för eget företagande.

2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. (kd):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om vikten av att förbättra småföretagarvillkoren ur ett
mångfaldsperspektiv.

2005/06:So552 av Kenneth Johansson m.fl. (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att ett ökat företagande bland funktionshindrade bör
vara ett mål för näringspolitiken.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om utredning av hur stödinsatserna för företagande kan
behöva anpassas för att underlätta för och uppmuntra funktionshind-
rade att starta och driva företag.

2005/06:So696 av Pär Axel Sahlberg m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att etablera begreppet OUV, organisationer utan
vinstsyfte, för den sektor som driver non-profitverksamhet.

2005/06:Kr235 av Kent Olsson m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tillgänglig design.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om designens betydelse för näringslivet.

2005/06:Ub259 av Tobias Krantz m.fl. (fp, m, kd, c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att tillskapa ett nytt institut för verkstadsteknisk
forskning.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förlägga det nya institutet för verkstadsteknisk forskning till Jönköping.

2005/06:Ub586 av Marianne Carlström m.fl. (s):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att aktivt stödja forskning och utveckling för industriell produktion i Västsverige.

2005/06:Ub589 av Olle Sandahl m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat statligt ansvar för mindre företags forsknings- och utvecklingsarbete.

2005/06:MJ350 av Anita Brodén m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lyfta fram svenskt mervärde, vilket kan stimulera den regionala livsmedelsproduktionen.

2005/06:MJ444 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, fp, c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Väner och Vättern skall utvecklas till en gemensam nationell resurs för ökad nationell och internationell fisketurism till Sverige.

2005/06:MJ448 av Åsa Domeij m.fl. (mp, -):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en utredning i syfte att ta fram förslag som gynnar tillgången till kapital för småföretag.

2005/06:MJ449 av Åsa Domeij m.fl. (mp, -):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en hållbar skogsindustri.
52. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om trävaruindustri och biobränslen.

2005/06:MJ519 av Anita Brodén m.fl. (fp):

28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utveckling av fisketurismen.

2005/06:MJ532 av Maud Olofsson m.fl. (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrättandet av riskkapitalfonder för miljöinvesteringar i näringslivet.

2005/06:N202 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av en ökad satsning på turismen.

2005/06:N213 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av användningen av sten i Sverige.

2005/06:N215 av Kenneth Johansson och Margareta Andersson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om partnerskap för demokrati och välfärd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om långsiktighet för föreningslivets planering och verksamhet.

2005/06:N216 av Axel Darvik m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör ansöka om att få arrangera en världsutställning i Göteborg.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en kommitté med representanter från olika delar av samhället sätts samman för att stötta kandidaturen.

2005/06:N218 av Anna Grönlund Krantz (fp):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med avsikt att skapa en levande fjällvärld.

2005/06:N219 av Anna Grönlund Krantz (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra en översyn av den förda turistpolitiken och med utgångspunkt i denna sedan genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att fler arbeten och företag skall skapas inom turistnäringen.

2005/06:N224 av Yvonne Andersson och Sven Brus (båda kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Vinnova bättre möjligheter att stödja goda idéer, vilket bör ge resultat i form av ökad industriell tillväxt.

2005/06:N225 av Yvonne Andersson och Sven Brus (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Vinnovas verksamhet och resursbehov uppmärksammas.

2005/06:N226 av Gunnar Nordmark (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förnyad översyn av minerallagen i syfte att förstärka den enskilda markägarens föfoganderätt över sin egendom.

2005/06:N235 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kreditgarantier.

2005/06:N240 av Nikos Papadopoulos (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om goda villkor för småföretagare med invandrarbakgrund.

2005/06:N247 av Carina Hägg och Birgitta Ahlqvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att få bort pornografi i TV-utbudet på hotell och konferensanläggningar.

2005/06:N251 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stimulanser för ökat kvinnligt företagande.

2005/06:N253 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnor och innovationer.

2005/06:N258 av Gunilla Tjernberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att undersöka möjligheterna att stödja igångsättandet av en vildmarkspark i Vilhelmina.

2005/06:N259 av Peter Danielsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konkurrensneutralitet på marknaden för byggmaterial.

2005/06:N263 av Birgitta Sellén och Håkan Larsson (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att skapa utrymme för ökad marknadsföring av Sverige som turistland.

2005/06:N274 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av de särartade regelverk som berör medicinteknisk industri och läkemedelsindustrin i Sverige i syfte att underlätta företagens situation.

2005/06:N281 av Fredrik Olovsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka den svenska industrin kring energetiska material.

2005/06:N283 av Patrik Norinder (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om företagsklimatet för besöksnäringen i glesbygden.

2005/06:N294 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en plan för hur det skall underlättas för invandrade att starta företag.

2005/06:N295 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inrättandet av en teknisk risknämnd i syfte att stärka utvecklingen av svenska uppfinningar.

2005/06:N299 av Agneta Ringman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om naturturism.

2005/06:N304 av Anna Grönlund Krantz m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra en översyn av den förda turistpolitiken och med avstamp i denna sedan genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att fler arbeten och företag skall skapas inom turistnäringen.

2005/06:N308 av Maria Larsson m.fl. (kd, m, fp, c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka riskkapitaltillgången.

2005/06:N312 av Lars Lindblad (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillskapandet av ESS-projektet.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om regeringens engagemang för att ESS-anläggningen skall hamna i Lund.

2005/06:N323 av Ewa Björling (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utarbeta ett handlingsprogram för hur Sverige stimulerar till utveckling av fler innovationsföretag.

2005/06:N327 av Raimo Pärssinen (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres angående riskkapitalförsörjning till mindre företag.

2005/06:N334 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att initiera hur betalningsansvaret för de kostnader som en flytt av de centrala delarna av Kiruna skall fördelas.

2005/06:N335 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att i samarbete med övriga Östersjöländer utarbeta och marknadsföra en världsarvsrutt runt Östersjön.

2005/06:N340 av Christer Winbäck m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om nödvändigheten av att se över turistföretagens villkor.

2005/06:N341 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att lika konkurrensvillkor skall gälla för olika typer av byggnadsmaterial så att cement- och betongindustrin inte missgynnas.

2005/06:N346 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en plan för stöd till lokala kooperativ för arbete med samordnare och serviceutvecklare.

2005/06:N352 av Lars Gustafsson och Ragnwi Marcelind (båda kd):

Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med förslag om utveckling av träförädlingsnäringen i enlighet med vad som i motionen anføres.

2005/06:N354 av Ingrid Burman m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en lagstiftning för kooperativa företagsformer som underlättar att inrätta och driva sociala kooperativ.

2005/06:N355 av Torkild Strandberg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändringar i minerallagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Länsstyrelsen i Skåne på försök får vara ansvarig myndighet för prövning av minerallagen inom länet.

2005/06:N356 av Henrik Westman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om innovationsbefrämjande åtgärder.

2005/06:N360 av Agneta Gille och Tone Tingsgård (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen skall verka för att utveckla svensk turistnäring.

2005/06:N361 av Johan Ljöfstrand (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den internationella marknadsföringen av Sverige behöver förbättras.

2005/06:N365 av Michael Hagberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ny lagstiftning om nyetableringar inom hotell- och restaurangbranschen.

2005/06:N373 av Inger Jarl Beck m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens insatser för turistnäringen.

2005/06:N379 av Lilian Virgin och Christer Engelhardt (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behov av en utvecklad turiststatistik.

2005/06:N387 av Ingegerd Saarinen och Lotta Hedström (båda mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att låta utreda förutsättningarna för att införa offentliga lån med låg ränta till lokala investmentbolag.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bildandet av lokala nätverk och informationsplatser för handel i lokala aktier bör stimuleras.

2005/06:N391 av Kerstin Engle (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av juridisk och ekonomisk rådgivning till kooperativ och andra små företagare i samband med offentlig upphandling.

2005/06:N400 av Lennart Beijer m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att regeringen prövar möjligheten till finansiering av Ireco enligt vad som i motionen anförs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om uppföljningar och rapporter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om FoU och offentliga uppdrag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Vinnovas roll i fråga om de långsiktiga strategiska forskningsprogrammen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om långsiktiga strategiska forskningsprogram.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en utredning kring samarbete mellan försvarsforskning och andra.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om långsiktig uppbyggnad och de övriga nordiska länderna.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en årlig avrapportering av det innovationspolitiska arbetet.

2005/06:N403 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de kooperativa utvecklingscentrumens behov.

2005/06:N414 av Claes Västerteg och Åsa Torstensson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta ett europeiskt miljöfordonscentrum i Västra Götaland.

2005/06:N415 av Matilda Ernkrans m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening i vad motionen anförs om att främja kvinnors innovationer.

2005/06:N417 av Johan Löfstrand och Billy Gustafsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om glasbruksnäringen.

2005/06:N418 av Lennart Axelsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av stöd för kooperativa företag.

2005/06:N419 av Johan Andersson och Christer Adelsbo (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av samverkan för att öka evenemangsnäringen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att staten kan stötta verksamheter inom evenemangsnäringen i syfte att utveckla arbetsmarknaden och näringslivet.

2005/06:N420 av Bo Bernhardsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om stöd för lokalisering av ESS-anläggningen till Lund och Sverige.

2005/06:N421 av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om företagskört.

2005/06:N424 av Kurt Kvarnström och Per Erik Granström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om infrastrukturens betydelse för turismens utveckling.

2005/06:N429 av Siw Wittgren-Ahl och Rolf Lindén (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om evenemangsturismen.

2005/06:N434 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av en översyn av den svenska instituttsforskningen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ett statligt lånegarantisystem.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om minskning av antalet stödformer och myndigheter på riskkapitalområdet.

2005/06:N437 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta ett kvantitativt mål för statens turistsatsningar.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att turistspolitiken bör ha som mål att turismen skall ge ett större utbyte till den lokala ekonomin och att turismutvecklingen bör vägas in vid planeringen av lokala infrastrukturinvesteringar.

2005/06:N440 av Per Bill m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda konsekvenserna av att likställa turismindustrin i olika avseenden med övrig industri och jämställa villkoren med närliggande länders.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om natur- och landsbygdsturism.

2005/06:N445 av Lars Lindén m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om turismen som en nationell angelägenhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om infrastrukturens betydelse för turismen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskningens betydelse för turistnäringen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillväxtpotentialen inom evenemangsturismen och konferensturismen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den småskaliga landsbygds-, fjäll- och skärgårdsturismens betydelse.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om turistnäringens behov av riskkapital.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett kvantitativt mätbart mål för turistspolitiken.

2005/06:N449 av Christer Adelsbo och Göran Persson i Simrishamn (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den svenska turistnäringen.

2005/06:N455 av Inger Lundberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om satsningar på svensk industridesign.

2005/06:N456 av Berndt Sköldestig m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om aktivt riskkapital.

2005/06:N460 av Sinikka Bohlin och Rolf Lindén (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskning och utveckling inom betongområdet.

2005/06:N464 av Eva Arvidsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre samordning av stöd till de sociala företagen.

2005/06:N468 av Lars Lilja m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riskkapital.

2005/06:N470 av Ulf Holm m.fl. (mp, -):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att inte godkänna en etablering av ESS-anläggning (European Spallation Source) i Lund.

2005/06:N474 av Lars Lindblad m.fl. (m, fp, kd, c):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett livsmedelsinnovationscentrum.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den svenska och den danska staten borde stärka forskningssamarbetet kring livsmedel, medicin och bioteknik.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen på ett tydligt sätt bör engagera sig i arbetet för att få ESS till Skåne.

2005/06:N478 av Maria Larsson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta kommersialiseringen av patent.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsning på turismen som näringsverksamhet.

2005/06:N480 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lokala kooperativa utvecklingscentrum.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en parlamentarisk utredning om riskkapitalförsörjningen.

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnligt företagande.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnligt företagande.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskning, utveckling och innovationer.

2005/06:N481 av Maud Olofsson m.fl. (c):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnors företagande på landsbygden.

2005/06:N482 av Maud Olofsson (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att statliga myndigheter bör engagera sig för att utveckla turistnäringen i norra Sverige.

2005/06:A308 av Peter Pedersen (v):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att underlätta uppbyggandet av lokala och regionala fonder i syfte att ge förutsättningar för ett långsiktigt ägande m.m.

2005/06:A309 av Maud Olofsson m.fl. (c):

26. Riksdagen begär att regeringen utreder möjligheten att införa ett entreprenörslån.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att kvinnors entreprenörskap bör prioriteras genom ett särskilt program för kvinnors företagande.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att pröva möjligheten att införa s.k. Solidaritetsbanker.

2005/06:A310 av Margareta Andersson m.fl. (c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att underlätta för kvinnor att starta och driva företag.

2005/06:A363 av Margareta Andersson m.fl. (c):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att uppmuntra socialt företagande i ideell och privat regi.